

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՎՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 31.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 6, 1888.

ԴՊ 40.

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՆՏԵՐԻՅԷ

Մասնիկ	Սահիֆե
Չօղլար Էօլիմ Եթաղընտան Մահրուֆ	313
ՏԵՐԼԱՐ	313
Պէն Պանոս Կէթիլի	313
Մէմուր Էթիմ Ի Բուհանիյէ Պիւ Տա՛վէթ	314
Փափա Քիւտուպըն Վէթիլ Մի Տէր	314
Պիւ Գաթըն Իշի	315
Մէցտէ Սուրէթ Ի Ահմադ Զէրէյա	316
Չէօմէքչիլի խաթիւ Օղլու	316
Մուհարրէրաթ	316
Շուհուրաթ Սիյաթիյէ	319
Ագճէլէրի Ֆիյաթը	320

ԱՒԵՏԱՐԵՐ. Հէր հաֆթա ճոռմա երբեմն կիւնիւն ցեղը օլունուր:

Միւսայիք Ի շահանգ վէ տիյար Եհնէպիյի իջիւն սեհնիյի պէր վեհն Ի փեղի 1 1/2, վէ ալ-բը այլըղը 3/4 Մեհաթիյի, վէ պիւր ճիւսիւն-սի 30 փարա ալը: Փօսթա իւնրէրի բարա-ձըմըգա 'ա'խտ տիւր:

Ղազէրայա տեհն իջիւն բաճրիւրաթ իս-քապայտա Ամերիկան խաղընտա Մի. Հ. Ս. Պարնըմ իսմիւն, ապօնէ Եազըյազ, վէ փօս-տայա 'ա'խտ մեփատտ իջիւն մեքքուպ վէ ազըն Մի. Ո. Ո. Բիքի կեօնտէրիմէի տիւր:

Ամերիկան Միւսիօնէրէրի Շիքէթի թարաֆընտան, ՍԱՀԻԳԻ ԻՍԹԵՍԱ, Ճ. Բ. ԿՐԻՆ: ՄԻՆԷԼԻԻՅ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

ՉՕԳԼԱՐ ԷՕԼԻՄ ԵԱԹԱՂԱՆՏԱՆ ՄԱՀՐՈՒՄ ՏԸՐԼԱՐ

Ճիւմէն առեմէրին հաթթա առեմէրին էքսէրինիւն Էօլիմ Եթաղընտանիւնէք պիւր Եթաղընտա թէսլիմ Ի բուհ Ետէհէքէրի Ետնիլը պիւր տիւնիւնէ տիւր: Անլէր կիւնահաա վէ պաթըլըգտա Եաղարար, վէ վաղթըն թէմամընտա Էօլիմ ա-փանսըղ կէլիպ անլէրի պիւրէր պիւրէր կէօթիւրիւր: Պիւնլէրնէ քիմանլէր գա-ղարարա թէսաաթիւֆ Ետէրէք վէֆաթ Ետէրէք, անլէր չօգ տէֆ'ա Երըրըմ-տան վուրուլըն կիպի պիւր տաղիդէտէ թէսլիմ Ի բուհ Ետէրէք: Մա'իւր պիւն-լէրնէ քիմանլէր պիւր 'լլէթէ տիւնար օլուպ, Եաթաղ Եաթաղ տէյիլ, անհադ փէք գըսաա պիւր վաղթըն զարֆընտա ախրէթէ կէօյէրէր: Մաղըյա 'աթֆը նաղար էյլէտիլիմտէ, պիւր չօգ Երէք վէ գաղընլարըն վէֆաթ էյլէտիլէրի հաֆ-թայա վէ հաթթա վէֆաթ էյլէտիլէրի կիւնէ գաղար սըհհէթլէրին 'առեթա օլաղը հաղտէ խալիլի զիքը Եթմէքտէ իմ: Անլէր 'էօմիլէրին խիթամ վէրէ-

ճէք օլան հէյաթլի վաղթ'ատան քիւ-լիյէն պիւր խապէր օլուպ, անլէր Եթաղըն-տա 'ա'իւր 'ալամէթ կէօրմէ-միլլէր խա: Էօլիմ անլէրի ճաղտէ իւ-ղէրինտէ պէքլէմէքտէ խա: Փաղաթ անլէր անլէր սօղուդ էլիլին տարապէսի Եթմէքլէրին հարէքլէրին տուրա-րընճայտէք անլէր հուղընտան պիւր խապէր խալիլէր: Անլէրին 'էօմիլէր մէ' մուլին զայրի պիւր վաղթտա պիւրտէն պիւրէ խիթամ պուլտու: Եհէլ անլէր իւղէրինէ էն 'ատի իլլէրինի իճրա էյ-լէտիլէրի, իղթիլ օլան պիւրիճիլ շէյ-տէն մա'տա 'ա'իւր շէյլէր արգաւսնա տիւնալիլէրի սըրաաա Եթմիլի:

Էօլիմ պէյլէն ալիանսըղ կէլմէտիլի սըրաաաաա պիւրէ ուղու միւտտէթ խաթթէ Եթմանլարըն քէնտի խաթթէ-լիլլէրին մուհիլ օլաղընտա գաղաղ-տէն պիւրիւն պիւրիւն իմթիւնա' էյլէ-աիլլէրի 'ա'իւն կէօրիւլիւ պիւր վա-ղթ'ա տէյիլ մի տիւր: Անլէր սայրի էօ-լէհէքլէրի կիւնէ գաղար խաթթէլիլ Եթ-թաղընտան գաղաղընտա շէյլէ վէ պէյլէ Եթմանաղար տէյիլ թէրթիպ-լէր գուրարար, վէ պէլի տէ Եհէլ գու-ճաղընտա տիւնալիլ Եթմէ Եթմէ սըհհէթ-լէրին տահա էյի պիւր հաղտէ օլաղ-ընտա տիւնալիլլէր: Վէ քէօթիւ պիւր ինիլիլ գըրաղընտա "Եա' Ալլահ, Եթրա-ֆըմաաթիլլէր պէնի ալտաթմաաաա տըր-լար: Փաղաթ իլլէթ պու Էօլիմ տիւր" տէյիլ տէ թէսլիմ Ի բուհ Եթմիլի կի-պի, անլէր տէ պիւր 'ա'իլ քէնտի աղըղ-լարըն գաղարար: Չօգ տէֆ'ա տաթի ճան թէնտէն այրըմաղտան 'ա'թլար-ճա վէ հաթթա կիւնլէրնէ Եթմէլ խա-թէ' կէլմիլին թէլալիլլէրնա տաղընտ օլարադ քէնտի քէնտիլի զայա Ետէր, նապըր աթար, նէֆէս ալըր, տիլի տա-խի աղըր պիւր թարաղտա մըրըլտար իս-տէ, օլ վաղթտա անլէրին գուրաղընտ հիլ պիւր իլաթար սէսի Եթմիլլէր, մէվ-հումը օլան պիւր թէսալիլլէր Ետնէ-մէլլէր, վէ հէյաթլիլ հուղընտա թէ-գաղարիլ Եթմէք իւղթ պուլընտըղարը Չաթա պիւր տու'ա թաղաթիլին զայր Ի մուղթէտիլ պուլընտըղար:

«ԱՆԸ ՊԱՆԱ ԿԵԹԻՐԻՆ»

Թէրս վէ մու'աննիտ պիւր պիւրաաթիլ պու-լընտըլ իլիւն պէօյիլ Եթմիլլէ իլիլտէ պու-լընտաղտա օլան պիւր գաղար պիւր Փաղար սապաղ 'իպաթթէ խանէյէ կիտէրէք քէնտի Եթմիլլէ օթուրտը: Մէրգուլ օլ գաղար միւղթարիպ պիւր հաղտէ պուլընտաղտա իս-թի, քէնտիլին օլ կիւնքի խըտմէթտէն իս-թիֆատէ Ետէհէլիլի մէ'մուլ Եթմէյօր իսթի: Օլ սաղահ վա'ղա միւսաթիլ պիւր վաղթ տա'վէթ օլու'մըլ օլուպ, միւսաթիլլէ Մար-գօս Ինճիլիլին Չընճը պապընտ օգուլտաղտա իսթի: Վա'իլ օլ պապտա պուլընտա 'աճա'իպ սէօլլէրի հիսթիլաթլէ վէ միւ'էսթիլ պիւր թարաղտա օգուլտաղտա օլաղընտան, մէրգու-մէնիլ պիւրիւն տիլգաթլէ Բէլամ Ուլլահա ճէլպ օլու'նուպ, օ քէնտի տէրտիլի ունուլ-տը: Սըրա Աթընճը պէլթէ կէլաթտէ, վա'իլ Եթմէնտիլլէրն «Անը պանա կէթիլիլ» Եթմի-լի միւ'էսթիլ վէ գուլլէթլի պիւր թարաղտա օգուլտու: Պու սօն սէօլլէր միւ'քէտտէր գա-տընտ միւղթարիպ գաղարիլ գուլլէթ վէ թէսէլիլ իլէ տօլտուրտը: Մէրգուլլէրի ֆիլ-լիլտէ խըտմէթլին պապի գըսը Եթմիլլէ վա'ղ հաղընտա պիւր շէյ գաղարտը: Օ զաթէն Ալ-լահ թարաֆընտան պիւր Եթմէր ալըլ իսթի: Բուհ իւլ Գուտա «Անը պանա կէթիլիլ» սէօ-ղիլիլ մէրգուլլէրին Եթմէլլէրն տօղընտըլ, մէրգուլլէ տաթի հէման օրաաա Եթմիլիլ Բապապ պրաղմըլ իսթի: Օ' տու'ա վէ իման իլէ Եթմէն շաղըմըլ օլան սէվիլիլ պիւրա-տէրիլի, պուլտան Աթ'աթ Եթմէլ տիւնտաա իլլէն օլաղը կիպի շիմտի տաթի մէրհաթթէ-լի վէ քէնտիլին միւրաճա'թ Ետնիլլէր Եթմ-տըմ Եթմէյէ հաղըր օլան Յիսուսա կէթիլիլ տիւր: Հէման օլ անտէ մէրգուլլէրին իւղթիլ-տէ օլան աղըր Եթմէ տիւնալիլ: Վէ Ալլահըն պու Եթմէն գուլու օրաաա Յիսուսըն ալաղա-րը Եթմէնտա օթուրտը իլլէն, պիւր Եթմէ իլէ հէր շէյիլ էյի օլաղընտա Եթմէն օլտու: Օ տու'ա Եթմէնտէն արթըղ պաղը Եթմէնէ Ե-թմիլլէ օլարադ տէյիլ, անհադ Ալլահըն քէն-տի տու'աաղըն իլլէթմիլ, վէ տիլլէրի գաղաղ Եթմիլ օլաղը թէ'միլնաթըլլէ չըգտը: Մէր-գուլլէ Յիսուսըն սէսիլի իլլէթի, վէ անա կիթտի: Օ' պիւրաաթիլի Յիսուսա կէթիլիլ տիւր: Վէ տիլլէրին իսթիլապ օլու'նտըլը կէօրմէք իպաղընտա 'ա'իլ օլարադ, սէվիլ-լիլալիլ Բիստոսը քէնտի խէլապէրաղ տէյիլ իղրար էյլէմէսի մէսթրէթիլլէ մէմու-օլտու: Հէր նէ գաղար մէրգուլլէրին պիւրա-տէրի վէֆաթ էյլէտի իսթի, օ պիւրաաթ-րին իլլէ Եթմէ Բապա իլլէ օլաղը թէ'միլնաթըլլէ թէսէլիլ օլաղտա տըր:

Շու ինքեար օլու'նտաղ պիւր հաղիպաթ տըր քի, պիլ Բիստոսըղ օլաղաղը: Օլ ատէմ

քէնտի օղլունը էվկէլա Յիսուսըն չայիրալէ-
րինէ վէ պա'տէնու Յիսուսա կէօթիւրալիւ:
Ա՛հ, Բապալըն դալմը ինսանի օլան շէյլէրէ,
տօսթլարա վէ ինճիլ վա'րդլէրինէ պագմադա
նէ գատար մէյյալ տըրլար: Ա՛հ, անլէր նէ
գատար չօգ տէֆա «Բապալ Յիսուս քէրիմ
պիր տօսթ տըր» սէօղլուիւ, վէ քէնտիլէրին
պօրճու հէր շէյի անա տու'ա իլէ կէօթիւր-
մէք իտիլինի ունութմադտա տըրլար:

ՄԵ՛ՄՈՒՐԻՅԵԹ Ի ԲՈՒՀԱՆԻՅԵՅ ՊԻՐ
ՏԱ՛ՎԵԹ

Յիսուսըն պիր իլմի իլանի մէքթէպինին
իքմալը միւստէթ էթմիշ օլան պիր սընըֆը
վէտալաշմադ իլին սօն տէֆա պիր հէրէ
ճէմ՝ օլտըղլարընտա անլէրտէն հէր պիրի մէ-
մուրիլէթ ի բուհանիլէյի իսթիլարէ նէ հօլ-
տա թէշլիդ վէ տէլալէթ օլունտըղլարընը
հիքեայէ էյլէտիլէր: Եալընըզ անլէրտէն պի-
րի պու խուսուստա նազլ էտէճէք պիր շէյի
օլմադըղընը հիսս էթմէքտէ իտի: Մէրգուժ՝
պու իշի տէր 'էօնտէ էթմէսինէ խարիճի
պիր թէ՛սիր, տէրուճի պիր տա՛վէթ, եախօտ
պու իշէ խուսուսի միւնասէպէթի օլտըղընա
տա՛իր պիր կէօնէ հիսսիլարը օլմադըղընտան,
պիր շէյ նազլ էտէմէյէճէյի իլին էսէֆ էթ-
մէքտէ իտի: Մէրգուժ պէշարէթ իլինէ գուժ-
վէթլի պիր մէյլի օլտըղը իլին քէնտի քէն-
տինի անա վագֆ էթմիշ իտի: Անըն պէօյլէ
պիր վագթթտա սիւքիւթի իսթիլար էթմէ-
սի տէրա արգատաշլարընը թէ՛աճճիւպտէ պը-
րագալ: Քէնտի տախի սօնկրալարը պու
մէս՛էլէ պիրտէն պիրէ խաթրընա տիւշտիւ-
յիւնտէ պու իշի տէր 'էօնտէ էթմէսինէ խու-
սուսի պիր տա՛վէթի օլմադըղը իլին մէ՛յուս
օլուր իտի:

Չօգ սէնէլէր կէշիպ պու առէմ էմնիլէթ
վէ մալաֆադիլէթ իւրըն չալընտընտան,
վէ դաթէն մէնսուպ օլտըղը մէգհէպի ֆըրդա
վա՛րդլէրի իլինտէ փէք պէլլի պիր մէ՛վլի
թուլթադտան սօնկրա, քէնտի վաթանընը
զիյարէթէ կիթտի: Վաթանընա 'ալտէթիլին
իլք Կիրակիսինտէ չօճուղըղընտա տա՛րմա
կիթմիշ օլտըղը էսքի քիլիսէտէ վա՛ղ էթմէյէ
տա՛վէթ օլունտու: Քէնտի չօճուղըղընտա
Կիրակի մէքթէպի նաղըրը օլան դաթ հէման
'այնի մէքթէպէ նէղարէթ էթմէքտէ իտի: Վա՛ղ
խրամէթիլտէն սօնկրա, միւմալիլէյի Կիրակի
մէքթէպինէ տախի իսթիլար էթմէյէ տա՛վէթ
օլունտու: Վէ խիթապը էսնասընտա էյամը
սէպալվէթիլին կէշիլմիշ օլտըղը մանալի զի-
յարէթէ, վէ ուղըն պիր զայպուպէթտէն
սօնկրա էսքի տօսթլարընը, վէ խուսուսա
քէնտինի տօղրու մէպտէլէրէ, վէ հագիլթա
իւշատ էտէն զէվաթը կէօրմէյէ միւսա՛տտէ-
սի օլմասը քէնտինէ մուճիպ ի մէսէրէթ օլ-
մուշ օլտըղընը իֆատէ էյլէտիլի սըրտտա
խրիսթիլան պիր 'էօմի պաշլամասընա Ալլա-
հըն եարադմըլէ միւսինն Կիրակի մէքթէպ
նաղըրընըն սէպէպ օլտըղընը պէյան էյլէտի:
Միւմալիլէյի սէօղլուիւ պիթիլտիլէտէն սօնկ-
րա, զիքը օլունտան մէքթէպ նաղըրըն աշա-
ղա գալըպ, սէսի տիթրէմէքտէ օլտըղը հալ-
տէ, պիր դաշ սէօղ սէօյլէյէճէյի պէյան էյ-
լէտի: Միւմալիլէյի կէնճիլինտէ քէնտինին
մէ՛մուրիլէթ ի բուհանիլէյի կիրմէյէ նէ գա-
տար չօգ խրղուսը օլտըղընը, ֆագաթ հօգ-
սուլըզ վէ տուժ գալմըշ վալտէսի իլէ էօք-
սիւղ օլան քիւշիւք պիրտտէր վէ հէշիլէլէրի-
նէ եարադմ էթմէք վաղիֆէպինին նասը 'էօմի
իլին օլան պու թէրթիլիլտէն վաղ կէշմէ-
սինէ սէպէպ օլտըղլարընը պէյան էյլէտի:
Մէրգուժ Ալլահըն քէնտինէ ինսան էյլէտիլի
ֆուրսաթլարա կէօրէ էտնա պիր հալտէ

տախի Անա խրամէթ էթմէքլէ իքթիֆա էյ-
լէմէյէ քէնտի քէնտինի իլգամ էտիպ, ինճի-
լի պիղ դաթ քէնտիսի վա՛ղ էտէմէտիլի իլին,
պու խրամէթէ պաշգալարընը տէլալէթ էթ-
մէյէ, վէ անլէրին քէնտի հէրինէ վա՛ղ էյ-
լէմէլէրինէ սա՛յ ու զայրէթ էյլէմիշ իտի:

Ուղըն սէնէլէրտէն պէրու անըն տուժալը
պու օլմուշ իտի: Միւմալիլէյի տէվալ իւզրէ
Կիրակի մէքթէպինտէ խօճալըզ էյլէտի: ա-
նըն չայիրալէրինտէն պա՛ղըլարըն եալընըզ է-
զիլէթ վէ պաշ աղըրսը վէրէն չայիրալէր ի-
տիլէր, վէ անլէրտէն պիրինին քէնտի տուժա-
լընա ճէվապ օլաճաղը անըն 'աղընտան պի-
լէ կէշմէյօր իտի: Յագաթ օ կիւն մէրգուժ
վագթթլէ քէնտինին բահաթսըզ չայիրալէ-
րինտէն պիրի օլան պու վա՛րպին վա՛ղընը
տիլիլէտիլտէն տուժալընը ուղըն վագթթ
էվլէլ միւսթէճապ օլմուշ իտիլին անկրալը:
Սաշլարընա պէյաղ տիւշմիւշ օլան վա՛րդ
տախի քէնտինին մէ՛մուրիլէթ ի բուհանիլէյի
նէ հօլտա տա՛վէթ օլունտը օլտըղընը օ վա-
զըթ ֆէճմ էյլէտի: «Բիւղկեար իսթէտիլի
հէրտէ էսէր, վէ անըն սէսինի իլիտիրսին,
լաքին նէրէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիլինի
պիլմէզլին: Բուհտան տօղմուշ օլան հէրքիւ-
սէ պէօյլէ տիր:»

ՓԱՓԱՒԻՐԻՍՏՈՍԱՆ ՎԵ՛ՐԻԼԻ՝ ՄԻ ՏԻՐ
[Միւ՛նիլիթ քարաճընտան]

Չօղլարըն դաննընա Գաթօլըք քիլիսէսի-
նին իսլահը միւմքինսիլ տիր: Գաթօլըք քի-
լիսէսինին պիրա՛ղալը սըֆէթիլլէ պէօյլիւպ
տէ սօնկրատան ֆրօթէթմանիլըզ գապուլ
էտէն, վէ Ամէրիդա վա՛րդլէրի արասընտա
փէք պէլլի պիր մէ՛վլի թուլթան Պատ. Տօգ.
Մուրէյ Ամէրիդանըն Գաթօլըք քիլիսէլէրի-
նին պաշը օլան Նիւ Եօրք էփիսոփոսը ճօն
Հիւլէ եագաղըն մէքթուպարտա պու խու-
սուստան, եա՛նի Գաթօլըք քիլիսէսինին իս-
լահընը միւմքինսիլ օլտըղընտան պահս էթ-
միշ տիր: Պիղճէ, Բապալ պու խուսուստա
քէնտի գուլարընա պիր շէյ պէյան էթմիշ օլ-
մադըղընտան, հիշ պիր քիլիսէսինին պու մէս-
"էլէ հագընտա պու կիպի պիր վէյլամպէր-
լիք էթմէյէ ճէսարէթ էթմէպի տօղրու տէյիլ
տիր: Էյէր ֆալիա քէնտինին խարիլ իւլ 'ա-
տէ իտաթլարընը թէքըլէ, քէնտի քէնտինի
Բուլարըն ֆաթիլիլ, Լուսալընզահանլարըն
Կաթօղլիկսը, վէ ինկիլզէրին Գանթըրպու-
րի Արքեպիսկոպոսը կիպի քէնտի «միւսալի-
լէրի արասընտա պիրինճի» 'ատտ էթմէյէ
րազի օլուր իտէ, էյէր Գաթօլըք քիլիսէսի
քէնտինին սա՛իր եանիլըզ վէ զէլալէթլէրինի
պիր թարաֆա աթար իտէ, օլ վագթթ պու
քիլիսէ տախի Գրիստոսըն եէր իւզէրինտէ
օլան փաք քիլիսէսինին հագիլի վէ գուժ-
վէթլի պիր գըսմը օլա պիրլի:

Յագաթ հալը Կաղըրտա Գաթօլըք քիլի-
սէսինին մէյլի 'աքսի թարաֆա տօղրու տըր:
վէ պաշ շէյ ֆաթանըն իտի 'ալընըն բեպէս 'ալ-
բա՛վէթլի պէր «էպէպ պէր»: Գաթօլըք քիլիսէ-
սինտէ պուլընտան էն ֆէնա մէպտէլէր կիթ-
տիլքէ քէնալ ի գուժվէթ էթմէքտէ, էյի օլան
մէպտէլէր իտէ կիթտիլքէ զէվալ պուլմագ-
տա տըր: Իտարէ ի ֆալիալիլէտէ «ճիլզիլթ»
քիլիսէսի էն ֆէնա շէյլէրի իմա էտէն քէլի-
մէլէրէ միւսալիլ պիր քէլիմէ հէրինէ կէշմիշ
տիր: Ճիլզիլթ թարիգաթը էյի ախլադա վէ
հիւքիւմէթլէրէ օլ տէրէճէ խասիմ պուլըն-
տըլար քի, ֆալիա պիր գաշ Գաթօլըք հիւքիւ-
տալարըն միւլթէթիգ մաթլուպարընտան
մէճպուլ օլարադ, 1773 տէ թէքըլ ճիլզիլթ
թարիգաթը բուհպանիլէսինին լաղլընը էմր
էթտի: Յագաթ անտէն սօնկրա կէլէն ֆա-

վալար պու թարիգաթը ի՛ատէ էթտիլէր
վէ հէր նէ գատար Յրանսա, իթալիա վէ
սա՛իր պա՛ղը մէմէքթէլէրին նիղամաթը ճիլ-
զիլէրին քէնտի մէմէքթէլէրի հուսուսալա-
րը տալիլինտէ իգամէթիլի նէհի էտէր իտ-
տէ, շու սօն վագթթլարտա ֆալիալը խաթա-
տան միւնէղլէն վէ եանըմալ տէյիլ իլան
էտէն տիլանէճէ թա՛լիմաթլար, Ճիլզիլթլէ-
րին վաթիգանտա նէ տէրէճէ պէօյլէք պիլ-
թէ՛սիլէրի օլտըղընը բանա կէօսթէրմէքտի-
տիր:

Քիլիսէ ի ֆալիալիլէյի թէքըլ էտէն իքթ-
ֆըրգալար Կալիգանիլմ վէ Ուլթրամօնթա,
նիղմ իսմէլիլլէ մա՛րուֆ տըրլար: Աղա-
էֆքեար սահիպի օլանլարըն մէրքէզլի Կալի-
գան եախօտ Յրանսըզ քիլիսէսի օլուպ, սօֆու-
փալիալիլէրին մէրքէզլի իթալիալա, եա՛նի
«տաղարըն էօթէ թարաֆը» մա՛նասընտա օլա-
Ուլթրամօնթան ֆըրգասընտա տըր: 1682 տէ
Յրանսըզ հիւքմալարընըն էմրիլլէ մէշհուլ
վա՛րդ Պօսիւէ Կալիգան քիլիսէսինին մէվլի-
լին թահտիտ էտէն պիր պէյանտամէ նէլ
էթտի: Պու պէյանտամէ 'աթիլտէքլի տէօրթ
ֆըրգալարըն հալի իտի: (1) Գրալար վէ ֆը-
րէնսլէր ումուրը տիւնէլիլլէտէ բուհանիլ
հիւքիւմէթէ մէս՛ուլ տէյիլ տիրլէր: վէ բու-
հանի հիւքիւմէթին հիշ պիր քիլիսէլի հիւ-
քիւմէթէ օլան իթա՛աթ էթմիլինտէն մուճաթ
թուլթադա սէլահիլլէթի հօգ տըր: (2) Փալիա
քիլիսէսինին մէճիլի ի 'ուսուսիլիլին գարաղընա
մէս՛ուլ տըր: (3) Փալիանըն Յրանսա իւզէ-
րինէ օլան հիւքիւմէթի թէսարրուֆաթը 'ա-
թիլէ վէ Կալիգան քիլիսէսինին 'ատէթլէրլիլ
թա՛տիտ էտիլլի: (4) Տիյանէթէ 'ա՛րտ խու-
սուսաթա ֆալիանըն գարարը 'ուսուս թիլիլ
թարաֆընտան թաաթիգ էտիլմէզ իտէ, խա-
թաաան միւնէղլէն տէյիլ գապուլ էտիլմէզ

Իւշիւնճիլ պէնտ խուսուսի պիր թարգա-
Յրանսայա 'ա՛րտ իտէ տէ, 'ուսուսի պիր
թարգաա հէր պիր միլլի քիլիսէսինին մէմէքթ-
թին խուսուսի հալ ու քէյֆիլլէթլէրի մաթ-
լուպընտան օլան 'ատէթլէրի հագընտա ա-
գատ պրաղըմալարը մէպտէսինի պէյան էթ-
մէքտէ տիր: Հէր նէ գատար քիլիսէսինին է-
սասի թա՛լիմաթլարըն հէր հէրտէ տախի հէ-
ման պիր օլմագ կէրէք իտէ տէ, ինկիլթէր-
ա իլին միւնասիլ օլան ուսուլը իտարէ
եա թէքըլաթ Յրանսա եա իթալիա իլին
զայր ի միւնասիլ սալըլա պիրլի: Պու էօյլէ
պիր մէս՛էլէ տիր քի, հէրլի խրիսթիլանլա
անըն էճնէպիլէրտէն տահա էյի անիլլապ պի-
լիլէր: պու էճնէպ պու կիպի շէյլէրին գա-
րարընտա հէրլիլէր աղատ պրաղըմալ կէրէք
տիրլէր:

Օլ պիր իւշ պէնտլէր տահա զիյատէ էնճիլ
տիրլէր: էյէր պիրինճի պէնտ օլմասա իտի,
կէրէք միւսթաղիլ վէ կէրէք հիւքիւմէթ ի
մէշրուլէ պաշընտա պուլընտան հիշ պիր հիւքիւ-
տար քէնտի մէվլիլինտէ գա՛րմ գալմադա-
ճագ իտի: չիւնքի օ պիր խուսուստա ֆա-
վալը կիւճէնտիլտիլինտէ ֆալիա անա լա-
նէթ օգույա պիլէճէք, վէ պու հօլտա անըն
թէպալալարը քէնտի ֆարղարընտան մուճաթ
վէ անա իթա՛աթ էթմէքտէն աղատ սալըլա-
ճագլար իտի: Փալիալիլլին ընվնաղը կիւն-
լէրինտէ մուճանիլտ հիւքմալարըն թա՛նթը
իթա՛աթա կէթիլմէք իլին ֆալիալար չօգ
տէֆա պու մէպէլի իսթիլար էյլէտիլլէր:
Շէյթան Գրիստոսը «ճիւնհանըն ճիւմէ մէ-
մալիլլէ իլէ անլէրին շանը» հագընտա պի-
հուտէ հէրէ թէճրիպէ էթտի: Փագաթ ֆա-
վալար պու թէճրիպէտէ մաղլուպ օլտուլար
վէ պու հիւքիւմէթի էլէ կէշիլմէք իլին
միւլէմը բէսուլըն 1 Պետ. 2. 13. 14 այլթ

լեքտէր հիւքմտարարա իթա'աթ էթմէլէրի էմ-
րի մուգայրրինտէ միլլէթլէրին քէնտի հիւքմ-
տարարընա իթա'աթ էթմէլէրին իթա'աթ
էյլէտիլէր : Հաղիգաթ ը հալտէ օլարադ րէ-
սուլլէրին իթա'աթ էթաթլէրի, վէ անլէրէ
իթա'աթ էյլէմէլէրին էմր էթաթլէրի փուլթ-
փէրէսթ իմիէրաթօրար էյլթօլիանըն խրիս-
թիյան հիւքմտարարընտան տա'հա էյի քիմ-
սէլէր տէյլլէր իտի :

Մէղքիւր պէյաննամէնին իքինճի պէնտի
մէղհէպի պաշ հիւքիւմէթի փափայա տէյլի,
անճադ 'ուսուլմ քիլիսէյէ վէքեալէթ էտէն
մէճիլիսէ վէրմէքաթ տիր : Տէօրտիւնճիլ պէնտ-
լէ իթա'աթ տա'իլ օլան սէլահիյէթ քեա-
միլլէն մէճիլիս 'ուսուլմիյէ վէրիլմիլ տիր :
Կալիգան վէ Ուլթրամօնթան թարաֆտար-
լարընըն մէվլի'ի արաւընտա օլան ֆէրդ պու-
րատա փէք վաղըն պիր սուրէթտէ միւշա-
հէտէ օլունմագտա տըր : Պիղ ֓թօթէթանթ-
լար սըֆէթիլլէ ճէմ'իյէթի 'ուսուլմիյէլէրին եա-
նըմամաղըղընա ինանմաղը, չիւնքի չալան ը
իթիլիսա սալթ պիր սօն մահալ ը մէրճի' դա-
պուլ էտէրիլ : պու իսէ Բիթապ ը Մուգա-
տէս տիր : Փազաթ պիր մէճիլիս իթա'աթ
էթմէլէր պիր չախսըն էֆքեարընա քէնտի
քէնտիլի իթէլիմ էթմէք արաւընտա պէօլիք
ֆէրդ վար տըր : Նրիցալան քիլիսէլէրին
քէնտիլէրէ 'ա'իտ իթա'աթ ը մէղհէպիլլէրի
օլուպ, քէնտիլէր իլէ պիրլէչէլէրին ճիւմէ-
սինտէն պու իթա'աթ լարըն դապուլ էթմէ-
լէրին իթալէպ էտէրէր : Միւրտալանլար, Մէ-
թօթիլլէր վէ սա'իլ քիլիսէլէր իլիւն տաթի-
պէօլլէ տիր : Սնիլք քէնտի իթիլգաալարըն
իթա'աթտան միւնէղղէ 'ատտ էթմէվլէր, չիւն-
քի պէօլլէ օլմաղըլարըն պիրլէր : Փազաթ
պաշալարա, էյէր Բէլլամ Ուլլահը պիղիմ
անկաաղըղըն կիպի անկար իսէն, կէլ պի-
ղիմ իլէ պիրլէչ, տէրլէր : Լուսաւորչալան վէ
Բուս քիլիսէլէրի տաթի պէօլլէ տիրլէր : Ի-
ման իգրարընըն հիւ պիր դըսընը թէպէտ-
տիւլէ եաթսօտ անա պիր չէյ 'իլալէ էթմէյէ
հիւ պիր չախսըն սէլահիյէթի եօդ տըր : Փա-
զաթ քիլիսէլէրին մուրաթիսալարընըն պիր
արայա կէլմէսի, վէ խուսուսի էհէմմ պիր
նօղթա հազըղնտա քէնտի էֆքեարարընը
պէյան էթմէսի միւնտաթ տիր : Պէօլլէ մէս-
'էլլէր հազըղնտա աղատ պիր սուրէթտէ
միւպաշէսէյէ ֆուրսաթ օլտըղճա, վէ Բի-
թապ ը Մուգատտէս հէր չէյէ ֆա'իլ թու-
թուլտըղճա պուլնտան տա'հա էյի ուսուլ կօդ
տըր : 'Ուլլում ու ֆիլիսընըն արթմաաղլէ պէ-
րապէր իքինճի րատտէտէն էհէմմիյէթի օլան
խուսուլարտա քիլիսէյէ ղլլատէ աղատըղ
վէրիլմէսի լաղըմ տէյլի տիւշիւնիւմէքտէ
տիր : Փազաթ էսասի իթա'աթ լարըն խու-
սուսընտա քիլիսէ մէճիլլէրին միւշապէ-
հէթ թալէպ էթմէլէրի հաղգ տըր : Մէնսուպ
օլտըղըն քիլիսէլէրին էն 'ալիմ վէ էն էյի ա-
տէմէլէր պիր եէրէ կէլլը, վէ խուսուսի պիր
մէս'էլէ հազըղնտա պիր դարար վէրլէրի ի-
սէ, անլէրին դարարընա էհէմմիյէթ վէրմէք
էտէմէմ : Փազաթ պիր տաթմին դարարընըն
դապուլ օլունմասը պուլնտան փէք ֆէրդիլ
տիր : վէ Գաթօլիք քիլիսէսինտէն մա'տա
հիւ պիր քիլիսէ պէօլլէ պիր իտտի'ատա պու-
լընմաղ : էվլլէճէ իֆատէ էթաթիլմիլլէ կէօ-
րէ, Գաթօլիք քիլիսէսի տաթի քէնտիլին
զիյատէ տիրայէթի վէ ղիյատէ աղատ էֆ-
քեար սահիպի օլան տաթմէլէրին նասիհա-
թընը տիլիլէմէտիլի իլիւն պէօլլէ եաթիմաղ-
տա տըր : Հաղիգաթ ը հալտէ օլարադ Կա-
լիգան քիլիսէսինտէն 4 պէնտլէրինտէ նահազ
պիր չէյ կօդ տըր : Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր
Փափանըն էմրի իւղէրինէ անըն ճէլաալարը

պու պէյաննամէյի եաղալար, վէ ճիլլիլթէ-
րին վէ Ուլթրամօնթանիլլէրին, եա'նի սօ-
ֆու Գաթօլիքլէրին թէ'սիլի կիլիսէքէ ղի-
յատէ քէսպ ի դուվլէթ էյլէտի : էյէր Կալի-
գանիլլէրին, եա'նի հիւքիլլէթիլէրիլէր ֆըր-
դասընըն թէ'սիլի դալիպ կէլմիլ օլա իտի,
չիւմի հիւքմ սիւրմէքաթ օլան էսէֆէնիլլէր
պալէնէթ եէրինէ խրիսթիյան 'ալէմիլին պիր
իթիլիֆաղա կէլմէլէրինէ պէօլիք պիր եար-
տըմ օլաճադ իտի : Սա'իլ հէր հանլը խրիս-
թիյան քիլիսէտէն սօֆու Փափալիլլէր տէօ-
նէն պիր խրիսթիյան 'աքսի եօլտա հարէքէթ
էթմիլլ օլուր :

Գաթօլիք դալէմ վէ իսանընտան չըզմը
օլան չու 'աթիլիսէլէր 'իպարէլէր ֆափալիլլէ-
րին մէվլի'իլի եանլըն թէրսիմ էթմէտիլիլլէ-
ղէ չէհատէթ էթմէքտէ տիրլէր : Ինիլլէրտա-
տա վաղը' Գաթօլիք քիլիսէսինտէն պաշը օլան
Գարտիլալ Մէնիլլ ֆափանըն աղըղնտ չու
սէօղլէրի դօմագտա տըր : «Պէն հիւ պիր ճիւ-
մանի հիւքիլլէթ դապուլ էթմէմ : հիւ պիր
հիւքմտարա թապի' տէյլի իմ : մաթիւլըն
պուլնտան տա ղիյատէ տիր : Թօլիւրաղ ղէրը'
էտէն քէօլլիւտէն թաթիլտա օթուրան ֆը-
րէնտէ վարընճայա տէք ճիւմէլէ 'ատէմէլէրին
վիճտանընա հիւքմէտիլլ անլէրէ տէլալէթ էթ-
մէք պէնտի իլիմ տիր : Հաղգ վէ նա հազըղ
թէֆրիք էտէն պիրլէրէք հաքիմ վէ էն սօն
մէրճի' պէն իմ : Միւսալիլլէրին ֆափանըն
իտտի'ալարընը միւպալաղալ կէօթմէրմէտիլի
Փափանըն պիր թահիլլարաթ ը 'ուսուլմիլլէրինտէ
պուլնտան չու սէօղլէրտէն ալըղ կէօրիւնիւր :
«Փափանըն վէ ֆափալարըն ուսուլ ը ճիւ-
մանիլլէ իւղէրինէ հիւքիլլէթլէրի օլմասըլա-
ղըմ տըր : Բօմա քիլիսէսի վէ անըն իուհ-
պանլարը դալմանիլլի ի ճիւմանիլլէտէն մու'աթ
թուլթուլմաղ սէլահիյէթիլլի հա'իլ տիրլէր :
Շալտա քիլիսէ իլէ հիւքիլլէթի ի ճիւմանիլլէ
սարասընտա պիր միւնտաղտա դուհուր էտէճէք
օլուր իսէ, քիլիսէլին հիւքիլլէթի ֆա'իլ
թուլթուլմաղ տըր : Փափալը քիլիսէլին-
տէն պէօլլէ պէյաննամէլէր սիւտուր էթմիլ
օլտըղընտան, ճիւմանի հիւքմտարարըն ֆա-
վանըն հիւքիլլէթիլլին պէօլլէմէսինտէ եան
եան պազմալարը դարիպ տէյլի տիր :

Վիճտան հիւքիլլէթի խուսուսընա կէլիլիլ
իսէ, Լօստրանըն Գաթօլիք դալէթաաղ օլան
թա'պլէ չէօլլէ տէմէքտէ տիր : «Հիւ պիր ա-
տէմին քէնտի մէղհէպիլլի ինիլիսապա սէլա-
հիլլէթի կօդ տըր : Տիյանէթ հիւքիլլէթի մէպ-
տէլէրին տիլիսիլլէրտէն մա'տա պիր քիլիսէ
թէսահիլլէ էտէմէք... պու խուսուսըն վա-
ղըն պիր սուրէթտէ պէյանընտան իմթիլա'
էտէրէք, ղէլալէթտէ պուլնտան ֆթօթէթանթ
պիրաաթէրմիլ պէնտի քիլիսէ, էվլիմ վէ 'էօթիլլէ
իւղէրինէ պիր սէլահիլլէթի օլմասըղը կիպի,
քէնտիլլին մէղհէպի թաալվուրարը իւղէրինէ
սէլահիլլէթի օլմասըղը հաղիգաթընը ուսուլթ-
մասընա սէպլէպ մի օլաղըմ : Խայր : Գաթօ-
լիքը պաշապ հէր մէղհէպտէն ղիյատէ սը-
ղը տըր : Ս.մէրիգատա Գաթօլիքլէրին էն
միւլթէպէրի սալըսն Պէօլմէ ֆա'իլլէ դա-
ղէթաաղ չէօլլէ եաղմըն տըր : «Ս.ղիլ թէֆ-
թիլլէ մահէմէսի օլմայան պիր մէղհէպ օլա-
մաղ : Պու ուսուլ հաղիլի տիյանէթիլլէ թէր-
ֆիլլէ վէ մուհաֆաղաաղ իլիւն էլլէմ տիր :
Յընճը Պիոս Փափա 1854 տէ նէչը էյլէտիլի
պիր Կա'ալտա չէօլլէ տէմիլ տիր : «Վիճտան
հիւքիլլէթի թա'իլի եաթսօտ անըն իսթիհ-
սալը իլիւն չալըլմաղ ղայէթ մուղիլը պիր
խաթա տըր : Սիւլարիլլէչ պու թարիի-
տէն10 սէնէ սօնկրա, վիճտան վէ մէղհէպի
հիւքիլլէթի իտտի'աալընտա պուլնտանլարա
հէմ տաթի «Բիլիսէլին ճէպը իսթի'մալ էթ-

մէսինի եանլըն 'ատտ էտէնլէրէ' լա'նէթ օ-
ղուլըն տըր : Գաթօլիք քիլիսէսինտէն էն մէչ-
հուր 'իլիլ իլահի մու'ալլիլլէրինտէն պիրի
օլան Գարտիլալ Պէլլարմին չէօլլէ տէմիլ տիր :
«Շալտա ֆափա եանլընըղլէ չէրրի թափի-
յէ, վէ ֆաղիլլէթի նէհի էտէճէք օլա, քիլիսէ
չէրրին էյի, վէ ֆաղիլլէթին քէօթիւ օլտըղընը
դապուլէ մէճպուր տըր : Պու թա'իլմալար-
տան փէք վաղըն կէօրիւնտիլլինէ կէօրէ,
Գաթօլիք քիլիսէսինտէն դափուսը օլ դատար
աար տըր : քի, օլ քիլիսէյէ կիրմէք իսթէյէն
էվլլէլա քէնտի տաթմիլլին սօլունմաղ կէրէք
տիր :

Պիր ԳԱՏԸՆԸՆ ԻՇԻ

Հալմանա լիմանըն մէտիլլիլ իլիստէ իքի
եիւղ դատար մուսթաֆըղ 'ատքէր' պուլնտան
Մօրս Բէպըլ նամ դալ'ա իլէ մուհաֆաղա օ-
լունմըն տըր : Խայըն սէնէ աղտէմ հէրաթէթ
դայէթլէ քէսպ ի չիտտէթ էյլէտիլլինտէն, օլ
հալալլինտէ քեաֆէթի սէքէնէսի Հալմանա
նըն էն միւլիլլէ պէլաաղ օլան սարը հիւմմա
դօրղուսընտան տէհէթէ կիրիլլիլ օլտը-
լար : Ս.ղըպէթ 'իլլէթի մէղքիլլէրէնիլլէ դալ'ա
տա պաշալարը իտիլլինտէ 'ա'իլ խապէր վարիտ
օլտըղընտան, հիւքիլլէթ մէ'մուրարը 'ասա-
քիլի մուսթաֆըղանըն խարիստէ պուլու-
նանլարլէ օլան ալաղա վէ միւնտապէթլէրի-
նիլլէ դալ'ա օլունմասընա դարար վէրալլէր :

Կիւն պէ կիւն հէրաթէթ քէսպ ի չիտտէթ
էտիլլ, էլէմ ու իլլիլլապ 'ալալմէթի դալ'ա
նըն սանճաղ տիրէյիտէ նաֆիլլէ եէրէ թէ-
մէվլիլլէ էյլէտի : Գալմանըն իլիստէ օլանլա-
րըն թա'ամ վէ 'իլաճա ֆէվլէ էլ 'ալտէ' օլան
իլլիլլալարը պէտիլի իտի իսէ տէ, պու
ճիւմէ իլէ պէրապէր հիւ պիր քիլիսէ 'իլ-
լէթ քէնտիլլէրէ 'պուլալըն խաֆվ ու տէհէ-
թիլլինտէն նաչի անլէրին եարաղընտ կիտէմէղ
իտի : Հէր կիւն դուրուպ չէմ վաղընտա
ճէնաղէ ալալընըն թէփէտէն 'ասաքիլի ի մուս-
թաֆըղա մապպէրէսինտէ կիրիլլինտէն սէյր
էթմէք իւղըն, ըլլաթընըն իւղէրինէ իղաի-
հալար ճէմ' օլունլար իտի : Ճէնաղէ ալալը-
նը միւլթէպաղընա թիլլան սէլամ թօլլարը
մէղքիլլէ վաղթա դատար էօլթէ դուրալան
կիտէնլէրին 'ատտէլլինտէ պէյան էթաթիլլինտէն,
ղէվալլընտըն սիւրիւ սիւրիւ էօլտիւլլէրի
մա'իլլէ օլուն :

Պիր սապահ հէրաթէթ աղտէմէք էմա-
լը կէօրիւլմաիլլէ տէրէճէտէ չիտտէթիլլի օ-
լուպ, քէօրթէլլին սուլարը փէրտանլանմը
չէլլէ կիպի փարըլ փարըլ փարալմաղա ի-
տի : էօլլիլլէն քէմալ ը դաֆէրլէ հիւքիլլէ-
նիւ իճրա էյլէտիլլէ մէվլլէ սէյր ու թէմա-
չա էթմէք իւղըն պիւլթիլլէն Հալմանա ըլլա-
թմա թօլլանմըն կէօրիւնմէքտէ իտի : Ս-
փանսըղ լէվաղիլլէ վէ 'իլաճ իլէ տօլու օ-
լան պիր դալըղ դալ'այա տօլլու իլլէրիլլէմէյէ
պաշալար : Գալըղըն իլիստէ պուլունտան եա-
լընըղ քիլիսէ պիր դատըն իտի : Սահիլտէ
տուրանլար թարաֆընտան եիւքսէք պիր նի-
աա րէֆ' օլունտա : Բէնտի թէ'էլլիլլէրին-
տէն նաչի ուլթանմըն օլարադ, չօղլար կէօ-
նիլլիլլէ սըֆէթիլլէ դապուլ օլունմաղ իսթէ-
տիլլէ իսէ տէ, լուլթ ու մէրհամէթ միւլթ-
տէճիլլէ օլան դատըն թարաֆընտան րէտտ
օլունտալար : Մէրգուլմէ «Պէն եալընըղ վէ
պիքէս օլտըղընտան, պիւլթիլլէն Հալմանաա
պէնտի իլիւն էսէֆ էտէն պուլունմալաճաղ
տըր : Պաշալարըն մէրպուլթ պուլունտըղը
պիր քիլիսէլին կիրմէսինտէն իսէ, պէնտի
կիրմէմ էվլա տըր : խօչճա գալընըղ տէյէճէք
դատար տուրտու : Պա'տէհու մէրգուլմէ քէնտի
քիւրէքլէրինէ էյլլէրէք անճաղ դալ'ա տիւլար-

լարընըն ալթընա կէլալիյինտէ պի մէճալ պիր հալտէ տուրտու։ Սահլտէն թէմաշա էտէն-լէր ճէսուր մուսթանֆըզ 'ասքէրլէրինին իպ-թիտա մէրգումէյի դապուլտէն իմթինա' էյ-լէտիքլէրինի կէօրէ պիլիլէր իտի իսէ տէ, 'ազըպէթ անլէրին զա'իֆ մուդալէմէթի իսի-թամ պուլուպ, անը էօլէթէ տիւշար օլմուշ տիւրարարըն իլինէ կէօթիւրտիւլէր։ Կիւնլէր կէշտիքճէ էօլիւլէրին 'ատէտինի պէյան էտէն սէլամ թօփլարըն էքսիլմէյէ պաշլատը, վէ պա' տէհու պիր սաղաւ սէրին պատ ի սէպա չի-մալտէն հուպուպ էյլէտիյինտէ, էլէմ ու իզ-թիրապ 'ալամէթի օլան պոյրապ աշաղը ա-լընտըղընտան, թէքարէն իսփանիա պոյ-րաղը դալ'անըն իւզէրինտէ քէմալը իֆթի-խարլէ թէմէվիլիւն էթմէյէ պաշլատը։ Պիւ-թիւն Հալանա սաղ դալանլարը թէպրիք էթմէք իսթէտիքլէրինտէն, քէօրֆէզին սաթ-հը տէհալ դալըզլարլէ գալիւնտը։ Օրայա մուվասէլէթ էյլէտիքլէրինտէ, մէքըրէ գա-տընըն հիմմէթ ու մու'ալէնէթի օլմամը օլ-սա իտի, անլէրտէն հիլ պիլիլին գուրթու-մայաճաղըն իսթիլպար էյլէտիլէր։ Պու հի-քեայէ սօնուլտա սահիլ պիր բօմանըն 'իլալէ-սիլլէ տահա թաթլըլանտըրըմը տըր։ Ձիրա նէճիպ դալտըն Հալանանըն գտիւման դալտըն օլմասը շէօյլէ տուրսըն, դալ'անըն հիւքմու-րընըն զէլճէսի օլտու։ Պիլա չիւպիէ միւմա-լիւն լէն լէնտիլէրին տէնէթլի մահպուսիլէթի հէնկեամընտա մէրգուլէնին գալտը ու դըլ-մէթինի փէք ալա անկլամը իտի։

ՄԵՅՏԵ ՍՈՒՐԷԹ Ի ԱՀՎԱԼԸՆ ՃԵՐԷՅԱՆԸ
Աթիտէքի փարշա Մէցտէն Մէյն ձէյա լա-դէթասընա եազըլան պիր մէքթուպտան ա-լընմը տըր։

Պուրայա կէլմէմ իւզէրինտէ պէնտէ հասըլ օլան էն իպթիտաքի թէ'սիւրաթ, եէրլի էհա-լիլին Ֆրանսայա օլան մէյլ ու մուհապալէ-թի հիլ պիր վէճիլէ Ֆրանսըզլարըն պիլիլ ի-նանտըրմագ իսթէտիքլէրի գալտար չիտտէթ-լի օլմատըղընտան 'իպարէթ իտի։ Սուրէթ ի գահիլէյէ կէօրէ հիւքմ օլուլտըղը հալտէ, է-հալիլին թարզը մա'իլէթիւնտէն տահա սա-քին պիր շէյ օլմադ իտի։ Էսքի Ֆրանսըզ-լար եալիսու Մէ'սիլ նէսլ ու զիւրիլէթիւնտէն օլանլար արալարընտա Ալմանլարըն հաղըր պուլուլուլարընա պիւս պիւթիւն ալընմը վէ անլէրէ գալընմը կէօրիւնմէքտէ իտիլէր։ Տահա զիյատէ 'արիլ ու 'ամիլ թէտըլգաթ ու թէհարիլաթ պէնի փէք ֆէրզիլ պիր նէ-թիճէ իսթիլթաճընա մէճպուր էյլէտի։ Մէց րէն նէհիլին էօթէ թարաֆընտան կէլէն տա'իմի մուհաճիլէր սէպէպիլլէ դայէթլէ Ալմանլաշտըրըմը տըր։ Ֆազաթ Մէ'սիլլէ-րին Ֆրանսայա օլան հիւսն ի թէվէճիւն-լէրի մուհալէպէ ի զա'իլէտէն էլվէլտ օլտը-ղընտան տահա զիյատէ տիր։ Անլէր 'ատի իլ վէ կիւնլէրինտէ Ալմանլար իլէ սէրպէթ սէրպէթ իսթիլաթ էտէրլէր իսէ տէ, ու-մուրը մէտէնիլլէրինտէ անլէր իլէ իսթի-լաթ էթմէլլէր։ Նալընը Ֆրանսըզմա թէ-քէլլիւմ օլուլտան պիր չօդ գահիլլէր պուլըն-տըղը կիլի, Ալմանլատան պաշգա պիր լի-սանըն իշիտիլմէտիլի գահիլլէր տէ վտրտըր։ Հալթա էտնա սընըֆտան օլուպ Ալմանլա պիր նէվ' դապա լիսան թէքէլլիւմ էտէն Լօ-րէնլիլէր պիլլէ ինթիլաթա մուվաֆըդ սըրա-լար տիւշալէքճէ, քէնտի քէնտիլլէրինի Ֆը-րանսըղ թէսիլլէ էտէրլէր։ Պու շէհիլին Ֆը-րանսայա 'ա'իտ օլտըղը վաղըթ տահա չօ-ճուգ օլուպ, Ալմանիա օրտուլընտա 'ասքէր-լէք վաղիֆէսիլի իճրա էթմիլ պուլուլտան կէնճ Մէսիլլէր աղաւ սալը վէրլիլի վէրլի-

մէզ, քէնտիլլէրին էսքի րէֆագաթ վէ չի-քէթլէրինտէ 'ալտէթ էյլէտիքլէրի կիլի, Ալ-մանլարա էսքի նէսլ ու զիւրիլլէթտէն տա-հա զիյատէ խասիմ օլտըղլարը ճիհէթիլլէ տալի շէօհիլլէր տըրլար։ Պու ճիւմիլ իլէ պէրապէր պուրաւտա իշճիլէրտէն պիլա վասըթա ալընան բուսուլմաթ Ֆրանսայա օլտըղը դալտար աղըր տէյիլ տիր։ Նալընը իքի մատտէ, եա'նի էքմէք իլէ թիւթիւն նա-դարը ի'թիլալէ ալընտըղտա, անլէրին պու-րատա Ֆրանսայա օլտըղլարընտան տահա ուճուգ օլտըղը թէպէյիլլէն էտէճէք տիր։ Տի-կէր թարաֆտան պուրալարտա թիճարէթ տուրըն հալտէ օլտըղընտան, հէր նէվ'տէն օլան իլլէրի էլէ կէշիլմէք դայէթլէ շէթիլ-լէշիլ տիր։ Ալմանլար թապալա վէ իսթիլ-քիւմաթ ինշասը ուղընա ֆէվէ էլ 'ատէ մէպալլար սարֆ էյլէմիլլէր իսէ տէ, իշտէ եալընը Ալման վէ իթալիլալ իշճիլէր իս-թիլալտա էթմէքտէ փէք տիգգաթլը պուլուլ-մըլլար տըր։ Լօրէնլիլէր իլէ Ալմանլարա տա'իմա 'իսեան էթմէյէ հաղըր օլան մաղուպ պիր դալմ նաղտըր իլէ պաղըլմագտա տըր։ Էհալիլի թաթիլալ էթմէք խուսուլտան իճ-րասը լաղըմ կէլէն հէր կէօնէ թէտպիլ թէք օլուլմը օլտըղընտան, էյալէթէն ի մէքըլ-րէթէն կէրէք ֆալիլալա մալսուս օլան 'ալագա վէ միւնասէպէթլէր վէ կէրէք հիս-սիլաթը սիլասիլէ վասըթասըլլէ Ֆրանսայա մէրպուլ օլանլարըն ճէպրէն հիճրէթ էթտի-րիլմէլլէրիլլէ Ալմանլաշտըրըլմագալար կիլի կէօրիւնմէքտէ տիր։ Նէրլի սէքէնէ վաթան-լարըն թէք ու 'աղիմէթ էյլէտիքճէ, անլէ-րին եէրլէրինտէ Ալմանլար եէրլէշմէքտէ տիր-լէր։ Իշթէ պու վէճիլէ տահա պուլուլտան պիր դաշ սէնէ էվլէլ պիւս պիւթիւն եէրլիլէրին էլլէրինտէ օլան Մէց թիճարէթիւն զըսմը ա'գամը չիտի Ալմանլարըն էլլէրինտէ կէշիլ տիր։ Պու էյալէթլէրտէ սէրմայէ իլէ իլ կէօ-րէնլէրին ճիւմէսի, սա'իլ խուսուլարտա սիլասիլէն նէ կիլի ֆէրգ ու միւպայէնէթլէ-րի օլուր իսէ օլուլտ, թիճարէթէ իրաս էթ-տիլլի զարար ու զիյանտան տօլալը եէնի վասափօրթ նիլալմաթընտան դայէթլէ նա խօշնուտ տըրլար։ Թէպա'ասընըն մէնաֆիլ-նէ պու տէրէճէ մուղիլը օլան նիլալմաթ ու գուլուտաթլը րէֆ' էթմէսի պապընտա հիւ-քիւմէթէ պիր մահլէր 'արզ էտիլմէսի իշիւն խուսուսի պիր թէշէպալիւս վար տըր։ Փաս-վօրթ տէրտի իւզէրինտէ պաշգա պիր տէրտ տահա 'իլալլէ օլուլմը տըր քի, նիսպէթէն էհէմիլլէթսիլ իսէ տէ, էհալիլին Ֆրանսըղ մուհիլպ ու մէֆթիւնը օլան զըսմը նաղա-րընտա քէնտիլլէրին դաթէն թաշմագտա օլան դաղապ ու հիտտէթ քեպսէլէրի իշիլէ տիւ-շէն արթիլլէ պիր գաթթէ տիր։ Նաղըն վա-ղըթլարա դալտար Ֆրանսըղ աղէսիլին թէ-տալլիլտէ գալմասընա միւտա'ատէ օլուլ-մագտա իտի իսէ տէ, օլ վաղըթ սատըր օլան էմր տիւքընանըլարա Ֆրանսըղ աղէսի գա-պուլընը նէհիլ էթմէքտէ իտի։ Մէսիլլէր սատըր օլան էմրին խիլաֆընտա օլարապ քէնտի հիսապարընը ֆէ'սիլ վէ 'ա' իլէ թէս-վիլլէ էթմէքտէ տիրլէր։ Պիր շէյ սաթիւն ալ-մագ իւզըն պիր տիւքընանա կիլտիլլէնտէ, մէքըլլէր շէյն զըյմէթի Ֆրանսըղ աղէսիլլէ պէյան օլուլտուպ, սէնիլ տէ զըյմէթ ի մէզ-քիւրէնին նէ գալտար ճալէա եա ֆէ'սիլլէ միւ-սալլի օլտըղըն պիլմէն լաղըլլէտէն տիր։

ՁԵՐՄԻԼԷՔԻՆԻՆ ԽԱՍԹԷ ՕՂԼՈՒ
Սիւսիլաթիլլէրին պիր չէօմէք ֆապրիգասըն-տա քիւշիւք խասթէ պիր չօճուղը օլան պիր 'ամէլէ վար իտի։ Մէրգուլ քէնտի իշիլտէ

շայանը իմթիլալ պիր տէրէճէտէ էհիլլէլ վէ սատագաթլէ իլլէր, վէ հէր սապալ ֆապ-րիգասըն ալըլտըղը, վէ հէր աղալալ գալիւն-տըղը վաղըթ օրատա հաղըր պուլընը իտի։ Պու առէմիլ խասթէ պիր օղլու օլուպ, հէր աղալալ չօճուղըն եաթաղը եանընա 'ալտէթ էթտիլի սըրատա անա պիր չիլէք, եա պիլ-փարշա շէրիտ, եա տա րէնքլի պիր ճամփա-լասը, վէլ հասըլ խասթէնին օտատընը տահա վարաք կէօսթէրէ պիլլէն պիր շէյ կէօթիւ-րիւր իտի։ Հէր նէ գալտար մէրգուլ սաթիլ վէ գապա պիր առէմ իտի իսէ տէ, հէր տէֆ'ա խանէսիլլէ կիլտիլլէնտէ, էվլատընը սօլմուշ կիւզիւնիւ ֆէրրահլանտըրմագ իլլէն պէրապէրինտէ պիր շէյ ալըր իտի։ Պու առէմ օղլուլը փէք չօդ սէվտիլլէր լիսանէն հիլ պիր քիմէյէ պէյան էթմէմիլ իտի։ Պու ճիւմիլ իլէ օղլուլը սէվմէքտէ տէվալմ էյ-լէտի, վէ եալալ եալալ պիր հիսսիլաթ ֆաղաթ գաթ'ի պիր սուրէթտէ օլ ֆապրի-գատա իլլէյէն 'ամէլէնին ճիւմէսիլլէ քէնտի-նէ տէրտաշ էյլէտի։ Օրատա իլլէյէն իշճի-լէր շարիլալ իւզէրինտէ ճիւն ճիւն թուհաթ տէսթիլլէր եալիլալ, գուրուլմագ իլլէնանլէ-րի ֆուրուլա գօմագտան եանլարընա ուճաղ-րէսիլլէր չըզալար իտի։ Հէր կիւն պուլուլար-տան պա'ղընը քէնտի էօնիլլիւ իլլէնտէ պիլ-աղ մէյլլէ, վէ պիր տիլէրի գապա թասսիլլէր կէթիլլէրլէր իտի։ Ֆազաթ հիլ պիրի պիլ-սէօդ սէյլլէմէզ իտի։ չիւնքի պու խուսու-տա լիսանէն պիր շէյ պէյան էթմէք իսթի-մէլլէր իտի։ անճաղ կէթիլալ էլլէր շէյլէր պու իսթիլալ տաթիլլէն շափագալ իլլէնէ գօ-լար։ օ տալիլ պու շէյլէրի նէ իլլէն կէթիլ-միլ օլտըղլարըն անկլար իտի։ Օլ ֆապրի-գատա իլլէյէն 'ամէլէնին ճիւմէսիլ տալիլ խասթէնին փէտէրի օլան 'ամէլէնին հալլէն-տէն զիյատէսիլլէ միւթէ'եսսիլ օլուպ, կիթ-տիքճէ տահա հալլալ վէ մէրհալլէթլի օլտու-լար։ վէ անըն կիւզիւնտէն խասթէնին սօնը եաղալալագտա օլտըղըն անկլամալլէ, ան-լէրտէն պա'ղըլարը եալան ու կէմիլլէն տա-լիլ վաղ կէշալլէր, վէ հէր կիւն անլէրտէն պիրի պու առէմիլ պիր աղ կէճէն կէլիլալ էր-քէնտէ խանէսիլլէ 'ալտէթ էտէ պիլմէսի ի-լիւն անըն եէրլինտէ պա'ղը չէօմէքլէր եալիլալ, գուրուլմագ իլլէն գուլ իւզէրինտէ գօրալ ի-տի։ Նիհայէթ հաղին հաղին վուրուլմագտա օլան չան չօճուղըն ճէնաղէսիլլէն կէթիլի-մէքտէ օլտըղըն իսպար էթտիլլէ, չէօմէք ֆապրիգասընտա իլլէյէն եիւզ գալտար 'ամ-լէ եէնի էլպիսէլլէրին կիլմիլ օլարապ ճէնա-ղէյի գալըլալմաղա չըզալար, վէ անլէր-տէն էքսէրի սալա կէօրիլլէ օլտըղլարը պու չօճուղըն հաղին ճէնաղէ ալալընտա պուլընմագ իլլէն ետըրմ կիւն իլի թէք էթտի։

ՍՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ԱՄԵՐԻԳԱՍԱ ԵԱՋ ՄԷՔԹԷՊԼԵՐԻ
Իշպու սէրլէվա իլէ պիր սէնէ մուգա-տէմ Աւե'սիլլէրտէ նէշը էտիլլէն իքի զըթ'ա պէնտ' Կիլիլիլալ իսթիլալտը տա'իլլէսիլտէ պա'ղը տէրէճէ տիգգաթ ճէլալ էթմիլ օլտը-ղընտան, պու պապալ ֆիլքըլէրի զիյատէն թէնվիլ էթմէք իւզըն պիր դաշ սաթիլ տա-հա 'իլալլէ էտիլլէ պէլլէր ֆա'իտտէն խալի օլմաղ։ Պու տէֆ'ա մագսէտիլլիլ պու նէվ' միւ'էսսէսաթըն մօտէլի օլան շէօհիլլէ չու'ար Շաթագուա հաղընտա 'ուլուլմի պիր թէ-սալվիլը վէրմէք տիր։ Մատտէտէն ալըլալը չըզալմագ, վէ միւլմէր ի մէրթէպէ մուլ-թասար օլմագ իլլէն պահսըմըղը մէքթէպիլ

պէշ ֆէրզլի տա՛րէնքերնուն անճաղ իջնալի-
նէ հասր էթմէք իսթէրիզ: Պոռնարտան տա-
լի իւրէ՛ գըշ մէքթէպի աշնիւսէ պէլքի տա-
հա տօղրու օլուր:

Իշպու տա՛րէն «Շաթագուա էտէպիյաթ ու
մէ՛արիֆիէրվէր տա՛րէնք» իսթի իլէ միւ-
սէմմա օլուր, սուհուրէթ իշիւն պիզ անը
«Գրա՛ւթիւրվէր Շիրքէթի» թէլգիպ էտէլիմ:
Պոռ թա՛պիր ի ճէտիտի իթթիլսազ իլէ չիւ-
քէթիւն մագսէտ ու մէրամընը տալիս տօղ-
րտան թահտիտ էթմիշ օլուրըզ:

Շիրքէթիւն մագսէտի 'ալի մէրթէպէտէն
պիր մէքթէպէ տալիլ օլմաղա սինն եա հալ
ու վաղթը միւսա՛ւտէ էթմէյէն ֆէրտ եա
ֆաւիլէտարտ, եա տաղաթէն իթմամը միւս-
տէթ էթմիշ օլուր տա էնվա՛ի մէշղուլիյէթ
արասընտա վաղթըն ճիւզի՛ պիր գըսմընը
միւֆիտ մէվատտ հազգընտա մուշթաղամ
պիր թարղտա օղումագ իլէ սարֆ էթմէք
ֆաթէյէն քիմսէլէրէ, վէ ալսէր պին պիր հալ
ու քէյֆիյէթտէ պուլընան հէր սընըֆ էնա-
լիյէ միւֆիտ մա՛լիւմաթ քէրէսթէսի թէտա-
րիք էթմէք տիր:

Սիննի 10-12 տէն եօղարը օլան պիր քէս՝
մէքթէպիյէ հալինտէ 13 ղուրուշ թէ՛տիյէ
էթմէք իլէ չիւքէթէ ա՛ղա օլուր: Ա՛ղանըն
ֆարղը Հոկտ. 1 տէն պէտ իլէ տօղուզ սյ
միւթէմատիյէն հէր կիւն պիր սա՛ւթ գատար
քէնտիւնէ կէօսթէրիլէն քիթապ եաղաթէթա-
տան օղումագտան 'իպարէթ տիր: Տէօրթ
սէնէ պու թարղ իլէ օղուլըպ վաղիֆէսինտէ
սատագաթ իլէ տէվամ էտէն հէր ա՛ղա իթ-
մամը միւստէթ էտիպ տիպլօմա ալըր: Շիր-
քէթիւն խուսուսի ղաղէթաընտա նէշը էտի-
լէն պէնտիւրտէն մա՛տա, վասաթ հիսապ իւզ-
րէ հէր սէնէ, պէօյիւք եա քիւլիւք, 7-8
քիթապ օղուսուր: Սուհուրէթ իշիւն հէր սէ-
նէնին իշի տօղուզ այա միւնդասէմ օլուր,
թալէպէ մէրքէզ ի խտարէ իլէ տա՛րմա մու-
լսապէրտէ պուլընտըղընտան, նի՛ճէ վէ նէ՛
օղուլսաղընը էյի պիլիլ:

'Ատի մէտրէսէլէրտէ միւսթա՛մէլ տէրս քի-
թապլարը չօղմա իլէ կէլմէտիլնտէն, չիւ-
քէթիւն տ՛ղալարընա մախսուս, մուլթապար
ամմա վաղը՛ իւլ քէլամ, չօղ քիթապլար թապ՝
ուհէշը էտիլմիշ տիր: Մասրաֆ իսէ ա՛ղանըն
'ատէտիւնէ թէրս նիսպէթտէ կիտէր: Հէր սէ-
նէ 'աղալիլ 300,000 ճիւտ քիթապ գըւլա-
նըլմաղէ, քիթապլար փէք ուճուզ ֆիյաթ
իլէ իշթիւրա էտիլիւ: չէօյէ քի քիթապ վէ
մէքթէպիյէ իշիւն սէնէվի մասրաֆ առէմ
պաշընա պիր պուլսուզ ինկիլզ լիւրաընը թէ-
ճալուզ էթմէզ:

Մէրամ՝ 'ատի գօլէճ վէ տար էլ ֆիւնուլար-
տա օլուրը կիպի, մէ՛արիֆ ու հիւքմէթտէ
չէօնրէթեապ ղէվաթ թէտարիք էթմէք օլ-
մալըպ՝ անճաղ թալէպէյի քէնտիւսի իշիւն
մէշղ ու միւթալա՛ւտ էտէճէք հալա վաղ՝ էթ-
մէք, վէ թա՛լիւմ ու թէրպիյէ վէսա՛թիլնտէն
իսթիֆատէ էտէճէք մէվգիտէ պուլընմայան
ֆիւրէրէլ 'էօմրիւն ֆէրալիզ ի 'աւէլիյէսին-
տէ իհտա էթմէք օլաղընտան, չիւքէթիւն
տէրս փրօկրամընտան էլպէթ ըլիյաղիյաթ վէ
էլսինէ կիպի գուրու վէ միւշքիլ մատտէլէր
իւրաճ էտիլմիշ տիր: Մէսէլա, պու սէնէ
չիւքէթէ տալիլ օլանագ օլանլար 'աթիտէքի
մէվատտը միւթալա՛ւտ էտէճէքէր:

1888-1889 տա Եոռնան թարիլի, Եոռնան
էտէպիյաթը, Եոռնան էսաթիւր ի էվլէլիյի,
ղատիւմ Եոռնանիլէրին տատապ ու 'ատաթը,
'իւմի հայվանաթ, իւմի քիմեա, էտէպիյաթը
տիւնիյէ վէ ղայրի: 1889-1890 տա Բօմա թա-
րիլի, Բօմա էտէպիյաթը, 'իւմի ուսուլը ի-
տարէ, ֆէլսէֆէ, 'իւմի հիւքմէթ, թապիլի

ճօղրաֆիա, էտէպիյաթը տիւնիյէ վէ ղայրի:
1890-1891 տէ Ինկիլզ թարիլի, Ինկիլզ է-
տէպիյաթը, թէ՛էլիֆ, 'իւմի հէյէթ, 'իւմիւլ
'արղ, 'իւմի թէտրիւ վէ ղայրի: 1891-1892 տէ
Ամէրիգա թարիլի, Ամէրիգա էտէպիյաթը,
'իւմի սըհէթ, խէլաւ թա՛լիւմ, քիլիսէ թա-
րիլի վէ ղայրի:

Տիգգաթա չայան պիր խուսուս չուրասը
տըրքի, գրա՛ւթ էտիլէճէք քիթապլար տէօրթ
սէնէյէ միւնդասէմ իսէ տէ, մէքթէպտէ
տէօրթ տէյիլ պէս սընըֆ վար տըր: Տէրալէր
մատտէնին սուհուրէթ եա միւշքիլաթընա
կէօրէ թանդիմ էտիլմիշ օլմաղըղընտան, ճիւմ-
լէ թալէպէ 'այնի սէնէ ղարֆընտա 'այնի քի-
թապլարը գրա՛ւթ էտէր, եա՛նի 1888-1889
սէնէսինն տէրպէլի 1892 տէ իթմամը միւս-
տէթ էտէճէք սընըֆըն իւք, 91 սընըֆընըն
իւքի՛ճի, 90 սընըֆընըն իւշիւնճիւ, վէ 89 սը-
նըֆընըն տէօրալիւնճիւ, սէնէլիք տէրպէլի
տիր: Ալսէր թա՛պիր իլէ, 1888 տէ չիւքէթէ
տալիլ օլան սընըֆ նէ տէրալէր իլէ իթմամը
միւստէթ էտէր իսէ, 1891 տէ տալիլ օլան
սընըֆ 'այնի տէրալէր իլէ խըզմէթէ պաշար:
Փաղաթ ճիւմէթ թալէպէ՝ 'այնի սինն, մէր-
թէպէ վէ մա՛լիւմաթ սահիպի օլմաղըղը սէ-
պէպտէն, 'այնի տէրս փրօկրամը քեաֆֆէ-
սինն տէ խօշ վէ քեաֆի օլաճաղը էլպէթ մէ՝
մուլ էտիլմիշ: Թապիլաթ իգթիղասընտան
պա՛ղըլար տիկէրէրտէն վասի՛ պիր տա՛րիւ
եա սըղըճա պիր իսթիհան թալէպ էտէրէր:
Պու հաճէթի թէսիլիյէ էթմէք իւզրէ, արղու
էտէնէլէր նիղամի ճէտիլիլն խարիճինտէ օ-
լարապ սէնէտէ տէօրթ քիթապ թէքիլի
տիրպ, անլէրտէն էյի իսթիհան վէրէնէլէր
նիղամի տիպլօմատան մա՛տա խուսուսի չէ-
հատէթնամէլէր իթա էտիլիլ:

Ձիյատէսի վար. իթմամը թահսիլ էտիպ
տէ 'ուլում ու ֆիւնուսին խուսուսի չիւլպէ-
լէրինի տահա տէրինճէ միւթալա՛ւտ էթմէք
իսթէյէն թաղըմըն հաճէթի՛ չիւքէթիւն իպ-
թիտա ի ղուհուրընտան պէրու հիսս էտիլմիշ
տիր: Պու նէվ՝ թալէպէնին 'ատէտի աղ օլ-
մալըպ, անլէրէ պու պաղտէ եարտըմ էթմէք
իւզրէ 32 ֆարղը չիւլպէ թէրթիպ ու թան-
ղիւմ էտիլմիշ տիր: Հէր չիւլպէն 'ա՛խտ օլան
քիթապլարը օղուլըպ պիթիւրէն քէս՝ անլէրէ
մախսուս պիր չէհատէթնամէյէ միւսթահագ
օլուր:

Շուրասը անկաշըլսա քի կէրէք Գրա՛ւթ-
փէրվէր Շիրքէթիւնին ա՛ղասը 'տտի մէքթէպ
թալէպէսի միսիլիւ մու՛ալէն վաղթ ու մահալ-
տէ խօճասը իշիւն պիր դա՛շ սահիֆէ տէրս հա-
ղըրալմագ մէճպուրիլիյէթիւնտէն խալի օլուր,
ֆարղը սատէճէ քէնտիւնէ կէօսթէրիլէն չէյ-
լէրի քէնտի էլ եա տիւքընտանտա տիղ-
գաթ իլէ գրա՛ւթ էթմէքտէն 'իպարէթ տիր:
Պիւսա՛էնալէյէ թալէպէ՛ պէր տէվամ մուլսա-
պէրէ էթմիլի քեաթիլ, ըէ՛իս եա մուլալի-
միւնին եիւղիւնիւ պիւթիւն 'էօմրիւնտէ պէլ-
քի պիր տէֆա պիլէ կէօրմէզ, վէ 'այնի միւս-
տէթտէ քէնտի իլէ պէրապէր 'այնի մէվատտ
հազգընտա միւթալա՛ւտ էտէն պիւլիլէճէ սը-
նըֆտաշղաընըն իսթիւրիլ պէլքի հիշիլիլ մէզ:
Պու ճիւմէթ իլէ պէրապէր իշիւն էօյլէ թէր-
թիպ էտիլմիշ տիր քի, կէրէք ֆէրալէր կէ-
րէք կիւրուսլար ա՛ղա հալինտէ չիւքէթէ տա-
լիլ օլա պիլիլիլէր: Պա՛ղը քիմսէլէր մախֆի-
ճէ մէշգ էթմէյի թէրճի՛ էտէրէր: չօղլար
իսէ ալսէրէրին էֆըեար ու մա՛լիւմաթըն-
տան իսթիֆատէ էթմէք արղուսը իլէ «մա-
հալի կիւրուսլար» թէշքիլ էտէրէր: Տիքիւ
տիւքմէք իշիւն 10-13 գատըն պիր արայա
կէլտիւքտէ արալարընտան պիրի քէնտիլէրէ
գրա՛ւթ էտէր: Եօլընըղտա օլան պիրի գօյ-

նընտա թաշըտըղը քիթապը թրամիլէն եա չը-
մէնտըֆէր 'արապասընտա միւթալա՛ւտ էլէր:
Գըշըն սօղուզ կէճէլէրինտէ ֆաւիլէանըն ա՛-
ղալարը աթէլին էթրաֆընտա ըսընըր իքէն,
միւֆիտ մատտէլէր հազգընտա միւղաքէրէ
էտէրէր: գուլիլէթիճէ օլան կիւրուսլար իսէ
նուլթգ վէ միւսպահէսէ չիւքէթիլէր թէշքիլ
էտէրէր: Նէ՛ տէյէյիմ: 'էօմրտէ մէշգ ու միւ-
թալա՛յա միւսալա՛ւտ օլան հալ եա մահալլէրի
թա՛տա էթմէք միւմքի՛ն մի: Գարանըղ
մահպէս տիւրալարը պիլէ նուր փէրթէվէլ-
րինտէն մահրում տէյիլ տիր: օրատա տալի
Շաթագուա քիթապլարը օղուլան միւճրիմ
կիւրուսլարընա ըսաթ կէլմէք նատիլ իւլ
վուգու՛ պիր քէյֆիյէթ տէյիլ տիր:

Լաքին մէս՛էլէնին քիւնհիւնէ աշինա օլ-
մայան պա՛ղըլար՝ Պիր թաղըմ քիթապլարը
օղումագտան նէ՛ չըգար տէյիլ իսթիհագա-
րանէ սու՛ալ էտէրէր: վէ հաթթա պու խայրը
թէշգպիւսիւն մուլաֆֆաղիլիլէն արղու-
քէշ օլմայան պա՛ղը էրպապ թէրէտիւտ՝
Գրա՛ւթիւրվէր Շիրքէթի թա՛լիւմ ու թէրպի-
յէնին 'այարու մէրթէպէսին թէնդիլ էտիյօր
խանատընա պիլէ ճիւր՛աթ էտէյօրլար: Հաղի-
գաթը հալա պաղալմ: Էյէր թա՛լիւմ ու թէր-
պիլէտէն մագսէտ՝ թալէպէնին ֆիւրիւնէ պիր
թաղըմ գուրու ըաղամար, միւշքիլ լուղէթ-
լէր, եա խայալի թէսալվուրլար եէրէշտիր-
մէք իսէ, ֆիլ վաղը՝ Գրա՛ւթիւրվէր Շիրքէ-
թի թաշըտըղը իսթէ լայնգ տէյիլ տիր: Եօղ
էյէր պաշ մագսէտ՝ նէվ՛ի պէշէրին գա՛րֆ ա՛-
ղասընը քէնտիլէր իշիւն տիւշիւնիւպ իշիւն-
ճէք հալա վաղ՝ էթմէք, վէ ինսանը խարիճի
վէ տալիլի 'ալէմ իլէ 'աղապ էտէճէք մէվ-
գիլէ գօմագ իսէ, գօյ Շաթագուա պիւլիլիլի-
լէ պիլն եաշասըն:

Պիւլէրի իլէ տէյօրմ, չիւն Շաթագուա
Գրա՛ւթիւրվէր Շիրքէթիւնին իսթի Լէֆէ՛ն
տըր: Շիրքէթիւն իպթիտա ի ղուհուրընտան
պէրու (1878) հէր պիրի աղալիլ 4,000 քիլի-
տէն 'իպարէթ պէշ ալթը սընըֆ իթմամը
միւստէթ էտիպ տիպլօմա ալմըշ տըր: Պու
կէշմիշ օն սէնէ ղարֆընտա գըսսա եա ու-
ղուս պիր միւստէթ իշիւն՝ չիւքէթէ ա՛ղա
օլմուշ ֆէրտէրին 'ատէտի 200,000 ի միւ-
թէճալիլ օլուր, էլ եէվմ նիղամի թալէպէ
սըֆէթիլիլ իսթիլի տէֆիթէրտէ մուղալէտ
օլանլար 60,000 տէն ղիյատէ նէֆէրի հալի
մէֆրէթ պիր օրտու տըր: Պէշալէն պէշ եիւ-
ղէ գատար ա՛ղալը հալի պին գատար «Մա-
հալի կիւրուսլարըն» սալը կէշէն սէնէ
2400 է պալիլ օլտու: Շիրքէթիւն թէ՛սիրի
թահթընտա իշիլիպ տէ էնվա՛ ի աշվալ ու
քէյֆիյաթ իգթիղասընտան անա տալիլ օ-
լամայան ալսէր օն պիւլիլիլնէ ֆէրտէրին ի-
սէ իսթի վէ ճիւմի հիշ պիր քիմսէյէ մա՛լիւմ
տէյիլ տիր: Տիգգաթա չայան ալսէր պիր
խուսուս տալիլ չիւքէթէ տալիլ օլան մէզ-
հէպ վէ մէվէքէթիլէրին քէսրէթի տիր: Մէ-
մալիլ ի Միւթթէհիտէն մա՛տա, Գանա-
տա, Ալաքա, վէ ճէնուպի Ամէրիգա, Էվ-
րօֆա, Պուլղարիսթան վէ Թիւրքիա, ճէ-
նուպի Աֆրիգա վէ Ալթիթալիա, Ձին, ճա-
փօն, վէ Հինտիսթան, ճիւմէթիւնին տէ ան-
տէ հիսսէսի վար տըր: Նէ՛ վասի՛ պիր մէյ-
տանը հարալ: Նէ՛ 'աղիմ պիր օրտու: պու
ճիւմէթ իլէ պէրապէր նէ՛ շամաթասըղ պիր
ֆիւթուհաթ:

Պիր միլէթիւն էտէպիյաթը ալաղիլ նօղ-
թայը նաղարտան պաղըլտըղտա անըն հէմ
'այարը հէմ հայաթը տըր: «Նէ՛ օղումա-
լը վէ նիճէ օղումալը» սու՛ալը տալիլ հալը
էն միւշքիլ մէս՛էլէլէրին պիրի տիր: Կէնճ
գըղար վէ օղանլար 'ալի մէրթէպէտէն պիր

քիթապէթ պուլամուղար իսէ, շէնվէթամիդ
բոմար անլէր իշիւն հազըր տըր: Շաթա-
գուա Գրաթաթիւրլէր Շիրքէթի իշիւն պու-
թէթիւրէն Եօնիւնիւ ալըյոր:

Պու պէնտին միւնտէրիւմը չօղտարա ե-
նի վէ պաղըլարա տաթի զարիպ կէօրիւնէ-
ճէյինէ շիւպիւն Եօղ տըր: Հաղիգաթ Ե հալ
շու տըր քի, մէտէնի տիւնեանըն էյի ճիւնէթ-
լէրի հաղըլարա միգտար քիֆայէ մալիւ-
մաթմըղ Եօղ տըր: Պաղը Երմէնի զաղէթա-
լարը մուսալիլէրի զանն Ետէրսին Ամէրիգա
հաղըլարա էյի շէյ Եաղմամաղա Եէմին էթ-
միւլէր տըր: Պէօյլէր շէվի պէշէրին Եարա-
սալարը տըրլար: Անլէրի իւնսիւրլէրի օլան
զուլմէթ Եթը իլէ Եիւղիւմիւղիւ շուրա
տէօնտէրլիւմ:

(Մապա'րը Էար)
Ս. Կ. ՓԱՅԱՅԱՅԱՆ

ԶԵՅՅՈՒՆ ՆԷ՝ ՇԱՄԵՏԻՐ

Աթիւթէր Փըզարը, Զէյթուստան Սեպ. 3 տէ Ս.
Յ. Միթաթեան Էթ. Թարաթընտան Եաղըլըշ պիւ
պէնտէն իսթիւրաճ Ետէրլի:

Աթիւթէր չօնուղ կիպի թա'ամ իշիւն աղա-
մաղա միւնտէրլիւմ զալմաւոր: Վաղը Ե հա-
սաւ կէլտի, զալմիւրէ Եվլէթիւնին նըսթ ֆի-
յէթինէ Ենտի, պաղ վէ պաղշէլէր Եհալիւնին
Իմտաւընա Եէթիւմիւղ օլարաղ, Եէր քէս քէն-
տի մէյվէսինի էթրաֆ քէօյլէրէ կէօթիւրիւպ
զալմիւրէ իլէ տէյիւմէքտէ տիւր:

Պուստան 25-30 սէնէ Եվլէլէ բուպարէն
Զէյթուստան անվալ Ե մա'նէվլիյէսի Փէվլէ Ել
'աւտէ Եթըլարը Ելլէմիւղ տըր: Շիրտի սալթ
220 շուֆուստան իպարէթ օլան ֆրօթէս-
թանթլարըն 115ի օղուսաղ պիւլիւր: զէման Ե
մէղըլէրէ տէք պիւր գաղ բուսպանլարտան
մա'տա Էթը աղ քիմսէլէր օղըլուպ Եաղմաղ
պիւլիւրէր իմիւ: Իւմիտ Ետէրիւք քի հարիւր Է
քէպիւրին աշաղը Եարա գաթիւնըր, վէ մէք-
թէպ ու մա'պէտէր ինչա Ետիւր, վէ պաղի
զալման միւնտէրլէր Եվլէր պիւնա Ետիւր, վէ
Եհալի քէնտի քէնտի թօլիւր իսէ, թա'լիւմ
ու թէրպիյէ իշի զիյաւտէ զայրէթլէ իլէրի կէօ-
թիւրլէլէք տըր: Մա մէսէրլէթ իլան Ե-
տէրիւք քի, Եօրէնլէրտէն թաղըրպէն տէօրթ-
տէ իւշիւ միւնտէրտէն պիւնա Ետիւրիւք տիւր:
Մա պաղիսի 300 զատար օլուպ, պուստարըն
ինչասը իմտաւա միւնտէր տըր:

Մէղըլէր վաղթլարտա թիւրքէ Եալիւս
ֆրօթէսթանթ մաթպա'տընտան զանն օլու-
սան Գիւթիւպի Մուգաւտտէսէ վէ բուսանի
քիթապէթ մէյտանլարտա Եաղըլըր Էթէն, շիւ-
տի 'ալ Ել 'ուսուլ Եհալի անլէրի քէնտիլէրէ
մալ էթմիւղ, վէ օղուսաղա սա'յ էթմէքտէ
տըր: Շօլ հարիգտէն սօնիւրա պա'ղը Լուսա-
ւորչալան պիւրաւտէրլէրէ Եթիթապ Ե Մու-
գաւտտէսինիւ Եանտը մը սու'ալընա Եվլէլ-
լա անը զուրթարտմ» խօշ ճէվապընը ալ-
տըմ: Չըզան զըշ Եանաւընտա ֆրօթէսթանթ
մաթպա'տընտան սաթըլանտան մա'տա թաղ-
րիպէն 300 մէճիւրիւք Գիթապ Ե Մուգաւտ-
տէս վէ բուսանի քիթապէթ մէճանէն թէվ-
լի Ետիւր: Շիրտի անլէրին տիւքընա վէ
Եվլէրտէ օղուստըլընը կէօրմէք մէսէրլէթ-
պալիւ պիւր քէյֆիլէթ տըր: Պուստան մու-
գաւտտէս ինճիլին թէպիւրի իշիւն կէլիւ» թէ-
'աւտի կէօրէրէք, 'ալաւթ Ետէնլէր մէսուր
օլուստըր, զիւր Եթիւրլէրի թօլուստըր
պիւթմէքտէ, Եվլէթ, մէյլէ տալի վէրմէքտէ
տըր:

Տէօրթ մահալլէ միյանէսինտէ օլան խու-
սուսի 'աւտալէթ տալի պէր թարաֆ օլմուշ
տըր: Պիւր զէման պիւր մահալլէ Եհալիսի
տիկէր մահալլէրտէն կիւն իլէ կէնէ պիւլիւ

Լուի. ախէր մահալլէ Եհալիսին պիւրինէ
կիւնէնտիլէրի կիպի անըն աղըսան Եալիսու
մահալլէ խաղընտան թուլթա պիւլտիլէրինի
տարապ Եա մահալլէն Ետէրլէր իտի: Պու սէ-
պէպտէն Եէր մահալլէն պիւրէր ճատտէսի
օլուպ, սյըր պէ ալըր օրաւտան իշիւրլէր իտի:
վէ նիշէ տէֆ'ա պօշ սէպէպլէրէ պիւնա'էն
պիւրի տիկէրինէ Եիւնուլ Ելլէլիւ գանլը մու-
հարէպէլէր վուգուլ' պուլուր իտի:

1887ին կիւղ Եյամընտա կիւլպանքաւտէ
Գիւրուլէ Եթէնտի ի'անէ թէվլի'ինէ թէշիւ-
ֆինտէ տէօրթ մահալլէտէն պա'ղը չօրպաճը-
լար միւնտէրլէր շէօյլէ պիւր թաղալիւմ Ելլէլէ-
րէք, ԵՇիրտիլէր տէօրթ քիլիսէլէր մահալլէ մա-
հալլաթ միյանէսինտէ խուսուլթ օլուրը ի-
շիւն պիւնա Ետիւրիւք տըրլէր: պիւնապէրին պու-
'աւտալէթին տէֆ'ի իշիւն պիւղ պէշ Եէրինէ
պիւր մէրքէլի քիլիսէ ինչա Ետիւր, վէ պա-
ղիսի մէքթէպ օլուստէն» տէմիւղ տըրլէր: Պա-
ղաթ պու գապուլ օլուստալը» մէրքէլի քի-
լիսէ, մէքթէպ ի 'ալի, վէ սապըր տէօրթ քի-
լիսէլէր, վէ անլէրտէք մէքթէպլէրին տա'լի-
մի օլմասը միւնտալի սալըլտը:

Պուստը զիւր էթմէքլէ Զէյթուստան չօրպաճը-
լարընտա տալի Եհալիսին ասալի ի հալիւնէ
չարէ տիւշիւնտիւքլէրինի իմա էթմէք իս-
թէրիւմ:

Զէյթուստան
1888, Սեպ. 3

Ա. Գ. ՄԻԹԱԹԵԱՆ

ՍԷՅՅԱՆՍԷ
7.

Զէյթուստան Գաղա: Մալիւմ օլուրը իւղրէ,
ճէպէլ ի մէղըլէր Երուսաղէմին շարըլընտա
վաղը, վէ ճէնուստան շիւմալէ ուղանան պիւր
տաղ սիւսիլէսի օլուպ, շէնտէն Գիւրոն տէ-
րէսիլլէ պըրլըր:

Անըն պալընա իւշ թէֆիսի օլուպ, ան-
լէրտէն Են Եիւքէլի սաթիւ Եպտ'րտան 2,800
այաղ զատար Եիւքսէք օլան օրթա թէֆի-
տիւր: պուլուտա «Ուրուճ Ե Պա» զիյարէթ-
Ետա'ը, վէ անըն ճէնուպ թարաֆը օլան թէ-
ֆիտէ տալի Սիւլէյմանըն Եհնէպի իւնալա-
րա պիւնա էթմիլի «միւրթէֆա'ալար» վար
տըր:

Ճէպէլ ի մէղըլէրն Գիթապ Ե Մուգաւտ-
տէստէ իւք զիւրլինի Տաուտըն Ապալաւտան
ֆիւրարը վաղը'աւընտա պուլըրը, Եէվմ իւլ
ալիսիւտէ իսէ պուլուստընը պէլի պիւր մէր-
քէլ օլաճաղը Զաք. 14 պապտա վապի օլուս-
մը տըր:

Հէյքէլի միւ'էպպէտէն խարապ Ետէն թի-
թա օրաւտընը պու տաղտա զուրտը: Սա-
լիպիւն օրաւտընը պու տաղտա շէնիւք իճրա
Եթմի: Տանիլէտ, շէնիւք սէյր էթմէք իշիւն
պուլուտա չըգտըլընտա, քէնտիւնէ Եիւնուլ
Ետէն պէշ 'Արապարտան իւշիւնիւ Ելիւտէ
սիւրա Եօղ իւքն Եօլալէրտիւ:

Զիւրի սէպալթ Ետէն զիյարէթիւմ 'Ի-
սանըն սէմայէ 'ուրուճը Ենաւտընտա միւնտէր
պիւր գալա իւղէրինտէ ալաղընըն պարաղըրը
Եէթ իւղէրինտէ իսէ տէ, Ել Եէվմ պիւր 'Արապ
չէյիլ թանթ Ե նէղարէթիւտէ օլարաղ, օրա-
յա խիւսթիյանլար անճաղ մու'ալլէն կիւն-
լէրտէ կիւրիւ գիյարէթ վէ իճրա ի ալիւն էթ-
մէյէ մէ'ղուս տըրլար: Անըն վիւք ուղուս
թարիսինտէն սարֆ Ե նաղար Ետէրիւք: Պիւնա
Եաղիւնէն 50 սէնիւք վէ 20 այաղ գուլըր
օլան միւնտէվլէր պիւր պիւնա օլուպ, քիլիսէ-
տէն զիյաւտէ ճալի' շէյլիւտէ տըր: Տէրու-
նիւտէքի այաղ Ետէրի իսէ, կէօրիւնտիւլիւ-
նէ կէօրէ ուղ այաղընըն տըր: Հալ պու քի
պիւր Ետէր տէ Ել-Աղա ճալի'սինտէ կէօս-
թէրլիւր. իւրիս տէ սօլ այաղըն օլուրը:

տան մա'տա հաճմա Եէթիլէրինտէն ֆարգ-
լը տըրլար:

'Ուրուճը 'Պա պու տաղտա վուգուլ' պուլ-
տըլընը պիւլիւ իսէք տէ, անըն օրթա թէ-
ֆիտէն վէ Եա տա թամմ շիւմալի Եէրտէն
Ետիլինի պիւլմէլիւ: Մաթթանըն թահրիլի
Ելըրէ, ճէլիւտէ վուգուլ' պուլտըլը իշիւմալ
տըր: ճէլիւ իսէ շիւմալի մահալլէն շիւմալի
չարըլընտա վէ թէֆիտէն Ենէր իւքն տիւղ
պիւր մահալլէն իսթի տըր: Օրանըն պէօյլէ
թէսմիլլէ օլուստալը ճէլիւ Եհալիսին պա-
յա-րաւարտա պէյթուլթէթ էթմէլէրի իշիւն պիւր
մէնզիլլէրի պուլընտըլը Եհալէն տըր: Յիսուս-
տապիւր ճէլիլի օլուրը հալտէ, կիւնէլէրի պա'ղէն
օրաւտա պէյթուլթէթ Ետէր իտի: Լուգանըն
թահրիլի իւղրէ իսէ, Պէյթանիւտա վիւք Եա-
ղըն օլմալը: պուլարա իսէ Պէյթանիւտան
զիյաւտէ շէնիւք Եաղըն տըր: Շէօյլէ քի 'ու-
րուճը 'Պա անըն թամմ պուլուտան վուգուլ'
պուլտըլընը կէօսթէրմէք խարիճ ի իմքեան
տըր:

Մանաթըրլարտան անճաղ պիւրինի վէ ան-
տէքի ասարը 'աթիլիլի զիւր Ետէնէլիւմ:
Պու մանաթըրը Բուսիւ Զարը պիւնա էթ-
տիւրմէքտէ օլուպ, զայլէթ միւքէլլէթ պիւր
պիւնա տըր: Հան գուլլէսի 200 այաղ իրթի-
ֆա'ընտա օլուպ, իւլալթէթ կէօրէ, անըն թէ-
ֆիտէն վաղ' օլուստալը Ելէթիլիլի անըն զի-
յալը Եաթաւտան կէօրիւլէլէք իմիւ:

Տէրուսինտէքի ասարը 'աթիլիլ իսէ, տէօրթ
սէնէ գաւտար աղտէմ քիլիսէ ի մէղըլէրին
թէմէլիլի գաղար իւքն քէշֆ օլուստըլը տըր:
Պու տէօրթ մէթրօ իթթիսա'ընտա պիւր միւ-
րէպալ' սաթի օլուպ, անտէ Եէլիւ, զըրմըլը,
պէյաղ վէ սա'լիւր Եէնըլի թալլարտան պալըր,
զուլու, վէ զուլար, վէ միւրէպալ'ըն էթրա-
ֆընտա իսէ պա'ղը իսթիլէր, վէ Երմէնի հու-
րուֆաթըլլէ «Հա'ի Ժ-Է» Եանի ֆիւտը: 18
մուհարէր տըր: Իշալու ասար զէտէլէնտի-
լինտէն թարիլի պօղըլմըլ իսէ տէ, անըն
զիյրինտէքի մաղարտան չըգաղըլան 9 'ա-
տէտ Եօլիւլէր սանտուղէլէրինտէ Եէքք օ-
լուստըլ Եսամէտէ օլ վաղթըն մէլիլի Տըղա-
տըն Եէմիլիլէսինի իսթի տալի օղուստըլը
Եհալէն Յիւնի 'ասարն իպթիսալարընտա տօղ-
րու օլմասը իթթիսալ տըր: Պու մօղալի սօն
տէրէճէ կիւղիւ օլաղըլընտան, Բուսիւր անը
տիղգաթ Ե թամմէ իլէ հըֆիլ էթմէքտէ տըր-
լէր: 'Ուրուճը 'Պա իշիւն Լուգանըն թահ-
րիլինի պու մահալլէ միւնտալէթի վարտըլը
Զիյարէթիւմ Եիւստէն իթթիսալընտալը միւնա-
րէտէն շիւմալտէ իթթիսալի տաղարը, շարաւա-
Եհալտա տաղարը, վէ քէնտի գաթիւմ վա-
ղը'ալարըլա մէշիւր օլան իրտան վէ վալիսի,
պարը Լուլթ, վէ անըն շարըլընտա Մուսալ
տաղարը սիւսիլէսի, վէ Փասալ թէֆիսի,
ճէնուստա' Տաուտըն վալթանը Պէյթիւլէլէմ,
զարալտա իսէ խիւսթիյանլարա մա'լիւմ օլան
Գիթիսեմանի վալթիսի, Սիւն վէ Մօրիւն ճիւ-
պալը, պիւր սէօլլէ պիւլթիւն Երուսաղէմ
միւնտէլէր օլուստըլը: Պու մահալլէ տուրուպ
տա Երուսաղէմին գաթիւմ ճէսամէթ վէ տա-
րաթ ու հալմէթի շիւմալի խորապիլլէթի վէ
սէֆիլ հալիլլէ թալթիլի էթմէք աստիլի Ետէֆ
իլէ տօլուրմաղտա տըր:

(Մապա'րը Էար)
ԹԱՐԱՍ Պ. ԽԱՅԱՅԱՆ

ԿԵՆՃԼԵՐԻՆ ՏՈՒՍ ՄԵՃԼԻՍԼԵՐԻ

1. Կէտիւք-Փալատա Միսիւ Նիւլլէլին իս-
նէսինտէ սա'աթ 8 տէ պալլանաճաղ: Տու'ա
մատտէսի: Պէլլէլ Գիւնէլ Էթ' Եյաւա'աւ սէյիւ-
րէլէրէն Եիւլէթի սէյիւրիւր Եիւր, Եիւսապաթի
Ելլէլլէլ պիւր Եիւլէլ Ելլէլ: 1 Գօր. 9. 24:

2. Իւսկիւտար իպաւտէթ խանէսինտէ սա-
'աթ 7 տէ պալլանաճաղ: Տու'ա մատտէսի:
Շէյիւնըն Եիւլէթիլլէլ Գաղըն Գաղա'աւ Եիւլէլ-
Եիւր օլմալը Եիւլէլ Սիւլլէլ Եիւլ Եիւլէլ Եիւլէլ-
Եիւր Գաղա'աւ Եիւլէլ: Եիւլէլ. 6. 11:

ՇՈՒՆՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Սեպտ. 24, Վե Արաբիանկա Հոկտ. 6, 1888

ԱՄՍԱՆԻԱՆԵՆ ԱՂԱՄԱԸ ՇԱՋՐԵՍԻ

Իմիտրաթօր Վիլհելմ հաղորդելի Հոկ. նիհայեթելերինէ դատար սերեհէք օլան պիր թաղըմ գիյարեթելերինէ միւլապաշեթ. էթմէք իւղրէ Սեպ. 23տէ Գօթստամտան հարաքէթ էյլեմիշ տիր. Միւշարիւնյ հիւլեւա Լիւի նաւ քիւլիւք էմարեթիւն փաթիւթաթը օլան Շթութ- կարտա 'աղիմէթ էյլեմիշ, վէ կէշէն ճիւմ'ա կիւնիւ. Գրալ Շարլ վէ խանէտան ք գրալի ա- զալարը րէֆաղաթընտա օլաղըլարը հալտէ, վէ թօփար էնտաթ էտիմէքտէ, վէ չան- լար չաղըմագտա իւքէն, չէհր իշինտէն կէշիւլ էհալի թարաֆընտան ֆէվէ էլ զայէ մէսէր- րէթլէ ալըշլանմըլ աղը. Օլ կիւն էօյլէն սօ- նու միւշարիւնյն իւքրամէն սէրայ ք գրալի- տէ պիր գիյաֆէթ վէրիւլա, Գրալ հաղրէթ- լէրի շու սեօղլէրլէ խտարէ ի աղտան էյլեմիշ տիր. «Շէհրիմիղի գիյարեթիւն պիղի ֆէվէ էլ զայէ մէսուր ք էյլեմիշ օլան Ալմանիւա իմ- փէրաթօրը հաշմէթու Վիլհելմ հաղրէթելեր- նին սըհէթիւնէ պու գատէհի իշէրէք միւշա- րիւնյին սալթանաթընըն ուղուն վէ մէս'ուտ, վէ կէրէք խանէտան ք իմիտրաթօրի վէ կէ- րէք Ալման միւլէթի իշիւն խայրը օլմասընը ձէնապ ք Պարիտէն թէմէնիէ էտէրիմ» իմ- փէրաթօր հաղրէթելերի պուճա փէք կիւղէլ պիր թարղտա ճէվապ վէրէրէք, պու կիւղէլ տիյարը գիյարեթէ տա'վէթ օլունտըլը իշիւն խասսէթիւն պէյան ք մէմնուրիյէթ էթմէքլէ, քէնտի տամարլարընտա տախի ճէնուպի Ալ- մանիա դանը ճէվէլան էյլեթիւնի պէյան էյ- լեմիշ տիր. Միւշարիւնյն օլ կիւն աղշամ իւս- թիւ Պատէնէ միւլէթէվէճէհիէն եօլա չըղաղ, ֆաղար էրթէսի Միւնիլիս վաթըլ օլտու, վէ Չարլամպէ կիւնիւ Վիլհելմայա միւլէթէվէճէհիէն Միւնիլիստէն հարեքէթ էյլեթիւն: Միւշարիւնյ- հին Ալթիւրիա իմիտրաթօրընտա օլան գիյա- րէթի չիմտի խիթամ պուլմագ իւղրէ իսէտէ, իշպու գիյարեթիւն թաֆսիւթըն ետիմիղէ անճաղ պիր դաշ կիւնտէն վաթըլ օլաճաղ տըր:

Յաղաթ Ալմանիտա չիմտի էհալիւնի տիղ- գաթը իմիտրաթօրըն եօլճուլընտան գիյատէ միւլէթէվէֆֆա իմիտրաթօր Թրէտէրիք հաղ- րէթելերինիւն Տօյէ Բառապաշ ըիսալէ ի մէվ- զուլէթիւնիւն Հոկտեմբըր նիւսիսէսիւնտէ նէշը էտիւլէն ըուղնամէսիւնէ ճէլա օլունմըլ աղը: Իշպու զաղէթանըն միւլէլիլի ըուղնամէյի քէնտիւնէ թէպիլղ էտէն տաթմիւն անը պիղ զաթ իմիտրաթօր Թրէտէրիքտէն ալմըլ օլ- տըլընը պէյան էյլեմիշ տիր: Բուղնամէյի նէշը էտիւլէն զաթը Թրանդօ-Ալման մուհա- րէպէսի էանսարտա կաղըմըլ օլուպ, 1870 Յուն. 11 իւլէ 1871 Մարտ 12 արասընա տիւ- չէն միւտտէթիւն վաղըլալարընը հալի տիր: Իշպու ըուղնամէ իւլէ պէյան օլունան էն էհէմ վաղըլա Ալմանիանըն իմիտրաթօրըլղ իւլան էտիւլէսիւնէ ֆրէնա Պիղմարղտան գի- յատէ քէնտիւնիւն, ետ'նի օլ վաղըլթա Վէլի ի 'անտ օլան միւլէթէվէֆֆա իմիտրաթօր Թրէ- տէրիքիւն սէպէպ օլունըլ օլմասը տըր: Վէլի ի 'անտ պու խուսուսըն իւլանը մաթըլուպընտա պուլընտըլընտա, ֆրէնա Պիղմարղ պու աղըմ Պալիէրսըլ վէ Վիւրթէմպուրիլը իղզապ էտէ- ճէք, վէ իշթիւմալէն անյէրիւն Ալթիւրիա իւլէ պիլըլէմէսիւնէ սէպէպ օլաճաղ դօրղուսըլէ անըն իւլանընա մուլալէֆէթ էյլեմիշ, վէ պու- նըն վաղըլթ թալէպ էտէն պիր մէս'էլէ օլաղ- ղընը, վէ պու պապտէ իւլը աղըմը Բալիսթալըն տալմասընըն տաճա էյի օլաճաղընը պէյան էյլե- միշ իտի: Վէլի ի 'անտ պու խուսուստա սէ-

րիւնէ մու'ամէլէ օլունմասընտա իսրար է- տիպ, իղթիղա ի հալտէ ճէնուպի Ալման է- յալէթելերի իւղէրիւնէ ճէպը իսթի'մալ օլուն- մասը մաթըլուպընտա պուլընմըլ, վէ նիհայեթ քէնտիւնիւն էֆքեարը զալէպէ էյլեմիշ իտի:

Պու ըուղնամէ Նափօլէօնըն Սէտանտա թէպիլմ օլմասընըն, միւտալէնէ իշիւն օլան սօն միւլաղէրէրէրիւն, վէ մուհարէպէյէ 'ա- լաղաղը օլան սա'իւր պա'ղը վաղըլալարըն մուլթապար հիւքեպշէրիւնի հալի տիր: Սն- տէ չէօյլէ պիր ֆըղրա պուլընմագտա տըր: «Նափօլէօն Թրանսա իւլէ միւլթէրէքէն ին- կիլթէրա 'ալէյիւնէ մուհարէպէ աշմամըլ չարթըլլէ պիլիմէ սուլ օլմագ թէքիլիլի- տէ պուլընմագտա տըր» Պու ճիւմէ իւլէ Նափօլէօն տա'իւմ քէնտի քէնտիւնի ինկիլ- թէրապա տօսթ կէօսթէրմէքտէ իտի, վէ Ալ- մանիտա պիր աղ վաղըլթ էտիւր գալաղտան սօնկրա սալը վէրիւլիքտէ, 'էօմիւնիւն սօն կիւնլէրիւնի ինկիլթէրապա կէշիւթի:

Փրէնա Պիղմարղ մէղըլը ըուղնամէյի չիմտիքի նէշը էտիւլիլի հալտէ սալթէ օլ- տըլընը պէյան էյլեմիշ տիր: Վէ Նօյլ Տօյէ պու խուսուստա չէօյլէ տէմիշ տիր: «Պու ըուղնամէ օլ վաղըլթա վուղու» պուլտն չէյ- լէրի տէրիսթըլ էտէ պիլէնլէրիւն պէյանընճա վաղթ ու վաղըլալարա տա'իւր էօյլէ պէօյիւք ետիլըլըլարը հալի տիր քի, անըն տօղրու օլ- տըլը փէք չիւպիլի տիր: Վէ խուսուստա ըուղնամէյի թէքմիլ միւնտէրիւթընը պիղ զաթ Վէլի ի 'անտնի հէր կիւն, օլ կիւնըլ վաղըլալարը տէրիսթըլ էտէրէք եաղմըլ օլ- մասը միւլթէրիսթըլ տիր» Գօշէլ Կալէլ վէ սա'իւր րէսմի զաղէթալար տախի սալքի Նօյլ Տօյէնիւն էֆքեարընը թէքէրիւր էթմէքտէ տիրէր: Փաղաթ մէղըլը ըուղնամէյի նէշը էտէն Բառապաշ իշպու իթիւրաղ ու ինքեարը սիւքիւթ պիր թարղտա տիւլէթէքտէ Պիր: Իմիտրաթօր ք լանըլ իթիւնի Վիլհելմ նէշը է- տիւլէն ըուղնամէ հաղընտա պիր ըափօրթ եաղմասընը ֆրէնա Պիղմարղա թէքիլիլ էթ- միշ օլմագլէ, ֆրէնա Պիղմարղ հաղրէթելերի ըուղնամէյի պա'ղը խուսուսի ֆըղրալարը- նը էտա թուլթարաղ, ուղուն միւլապիէսէլէրլէ պուլալարըն միւլթէվէֆֆա իմիտրաթօրըն իշի օլմայաճաղընը պէյան էյլեմիշ տիր: Միւ- շարիւնյին ըափօրթը, ըուղնամէյի նէշը է- տէն զաղէթանըն միւլէլիլիլի, վէ անա պու թանրիւթալարը վէրէնիւն իսթիլիլթաղ օ- լունմալարընը մաթըլուպ իւլէ իսթիլիլ պուլ- մըլ աղը: Պիւնապէրիւն միւշալէր ի խաւ ըիւլթ- պէսիւնի հա'իւր օլան Մ. Կէֆքէն իմիտրաթօր Թրէտէրիքիւն ըուղնամէ ի հայաթընը Տօյէ Բառապաշ ըիսալէ ի մէվզուլթէսիւնէ թէպիլղ էյլեթիւնի թէօնմէթիւլէ կէշէն փաղար կիւնիւ թանթը թէվէթիլէ պընմըլ աղը: Երթէսի կիւն փօլիս միւլթալէյիլի խանէսիւնի թէհար- ըի էյլեմիշ իսէտէ, օրատա չիւպիլի պիր չէյ պուլալարընը աղը: Սնապաշըն պէյանընա կէօրէ, Մ. Կէֆքէն հէր նէ գատար մուհա- ֆաղաղեարա ֆըղրապընա մէնտուպ իմիշ ի- սէտէ, ֆրէնա Պիղմարղըն չալստէն պէօյիւք պիր տիւշմէնի իմիշ, իմիտրաթօրիւն Թրէտէրիք- Վիլթթօրիա օլուն իմիտրաթօրա պիր մէքթուպ եաղարաղ, ըուղնամէյի նէշը օլունմասընըն մուլթիւթ քէնտիւն օլմատըլընը պէյան էյլե- միշ: Իմիտրաթօր հաղրէթելերիւն Գօթու- տամտան հարեքէթ էթմէքտէն ֆրէնա Պիղ- մարղը օրապ չաղըմագտա իշթիւմալէն զըսմէն պու խուսուստա կէօրիւլէք իշիւն իտի:

Ալիւրէն Պէրլիտէն ալընան պիր թէլէ- կրաֆ պու մէս'էլէյէ գիյատէ էհէմիլիլթ վէր- մէքտէ տիր: Պու թէլէկրաֆա կէօրէ, Մ. Կէֆքէն ըուղնամէյի նէշընէ քէնտիւնիւն

մէս'ուլ օլաղընը իղրար էթմէքլէ պէրապէր, իմիտրաթօր Թրէտէրիքիւն ըուղնամէ ի հայա- թընը վէֆաթընտան իւլէ այ սօնկրա նէշը է- տիւլէք իշիւն քէնտիւնէ վէրտիլիլի իֆատէ էթմիշ տիր: Էյէր Մ. Կէֆքէն պուլըն իսպաթ էտէ պիլիլ իսէ, պու չէյ ֆրէնա Պիղմարղըն թէ'սիլիլի գիյատէսիլլէ զըրաճաղ. պուլտան մա'տա եաղընալարա իճրա էտիւլէճէք ինթի- խապտա հիւրիւլէթիւրլէր ֆըղրապընա պէօ- յիւք պիր հարաղմ օլաճաղ տըր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ինկիլղ 'ասքէրի ձէլալիւա կէշիւթիլի թուլթ- մըլ օլան թիպէթ 'ասքէրի իւղէրիւնէ հիւ- ճուլ էտէքէք թիպէթիլիլիլի թար ումար էյ- լեմիշ տիր: Պու միւտարէպէտէ թիպէթիլի- լէրտէն մէյտանը մուհարէպէտէ 400 գատար մաղթուլ վէ մէճրուհ գալմըլ աղը: Ինկիլղ- լէր օլ կէճէ տիւլէնիւն զիւք օլունան իս- թիւքեամթընտա գալըպ, էրթէսի կիւն հու- տուաղ կէշէրէք անլէրի թա'ղիւպ, վէ պիր դաշ թօլի զապթ էթմիլլէր տիր: Թիպէթ 'ասքէրիւն ինթիլալը պօղուլմըլ, վէ չէճա- 'աթլարընա տախի խալէ կէլմիշ օլմագլէ, Ինկիլղէր Սիքքիւմ գալալարա 'ալթէթ էթ- միլլէր: Հինտիւթանըն չիմալը դարպ հու- տուաղտա վաղըլ Սիյա Տաղար էհալիսի տախի Ինկիլղ թէպա'ասընա խուսուսթէթ կէօսթէրմիշ օլաղըլարընտան, անլէրի թէ- տիպ էթմէք իշիւն տախի 9,000 նէֆէր 'ասքէր կէօնտէրիլէճէք տիր: Ինկիլթէրա թանթը թէսարընթընտա օլան մաճալէ կէշիւլ տէ 100իւ միւլթէճալուղ առէմ էօլալըմիւլ օլան Նալա գապիլլէրիւնի թէ'տիպի իշիւն տախի պիր ֆըղրա գուլվիլ ի 'ասքէրիլէ կէօն- տէրիլմէսի լաղըմ կէլէճէք տիր:

—Էմիւն փաշանըն թախիլի իշիւն կէօն- տէրիլէճէք օլան ֆըղրա ի խտալիլիլիլի թէ- տարիլի պապընտա Ալմանիտա պէօյիւք սա'յ ու գայրէթ օլունմագտա տըր: Իշպու ֆըղրա ի խտալիլիլիլի պու այ դարֆընտա Չանղիպարա միւլթէվէճէհիէն եօլա չըղաճա- ղը, օրատան տախի Յունվարըն իպթիտա- սընտա Վատի Հալֆայա տօղրու հարեքէթ է- տէ պիլէճէյի մէ'մուլ օլունմագտա տըր: Պու ֆըղրա ի խտալիլիլի միւլաղիլմ Վիսմանըն թանթը գօմանտալընտա օլուպ, Աֆրիղա քէշալալարընտան Մ. Չընքէր տախի միւմա- իլէյիլէ րէֆաղաթ էտէճէք տիր: Թէտարի- քեաթը սէֆէրիլէ իշիւն թէշէքքիւլ էթմիշ օլան գօմիլթէ ի'անէ իշիւն օլան 'արիլէլէրիւն- տէ չէօյլէ տէմիշ տիրլէր: «Սուտանտա Մէհ- տիւնի 'իսեանը Նիլ ի 'իւլեաաա էքիլմիշ օ- լան էվրօփա մէտէնիլէթիւնի իւլը թօլուլ- լարընը մաճիլ էյլեթի: Մէտէնի տիւնեա գապթ էտիլմէմիշ օլան էտիւր ալը ու ի'թա- սընըն գիյատէ թէվէսիլիլի տէնէթլէ պաղ- մագտա տըր: Վալթանտալըմըլ Տօգ. Էտիլարտ Շիլիցըրըն, ետ'նի Էմիւն փաշանըն Մէհտիւնի ճիւլէ հիւճուլէրիւնէ գարըլ Մըսըր հիւքիւ- մէթի թարաֆընտան քէնտիւնէ թէպիլմ օլուն- մըլ օլան մաճալի, ետ'նի Սուտանըն ճէնու- պիլտէ խաթթը իւսթիւլապա մէնտուպ օլան էյալէթի մուհաֆաղա էտէ պիլմէսի, վէ չիմ- տի քէնտի 'ասքէրիլլէ օրատա էվրօփա մէ- տէնիլլէթիւնի սօն խաթիւքեամթընտա պու- լընմասը խապէրլէրի էվրօփաա մաճալը մէղըլընը մէքքէլի Աֆրիղանըն մէտէնիլլէթ մէքքէլի օլա պիլէճէյիլի տա'իւր իւմիլլէր ուլանտըմըլ աղը» Իշպու 'արիլէտէ Մր- Սթանիլիլի 'ատէմ ի մուլաֆֆաղիլլէթի, վէ Էմիւն փաշայա օլան իշթիլաճ տախի զիւք օլունտարաղ, Ալման վաթանիլլէրլէրիւնէ

միւրաճած միջին տարիքէ շէջնէ տէ՛ւում էթմիշ տիր. «Եւանէ հաւաք հաւաք տէ՛ւի, անճաղ չիմտի վէ պիրտէն վերելմէք կէրէք տիր» Մագաթ տատնէ՛ք պիր քըրգա ի իմտաւրյէ կէօնտէրմէք օլմայըպ, անճաղ էմին իաշա իլէ խարիճի տիւնեա տրասընտա պիր միւլադաթ թէ՛սիս էթմէք տիր: Ճագաթ չիմտի Չանկիպարտա Արմանիպա կէօսթէրիմէքտէ օլան խոստումէթին քըրգա ի իմտաւրյէնին մուլաթֆագիլէթինէ պէօյիւք էնկէլ օլաճաղընտան դօրգուլմագտա տըր: Չանկիպարտան Սեպ. Չճտէ քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆ Բէլլա նամ մանալտէ իքի Ալման զապիթ իլէ իւլ խըտմէթ քեարլարընըն պաթլէ տալիթլէրինի, ֆագաթ անկէր տալի զաթլէ տալիթլէրինէ քէնտի իւղէրլէրինէ հիւճուլ էտէն կէրլիլէրաէն 40 քիչի գաթլէ էյլէմիշ օլտըղլարընը իկալար էթմէքտէ տիր: Սա՛ր պիր մանալտէ օլան Ալմանլարըն տալի գաթլէ տալիթլէրինէ իրիւլայէթ օլունմագտա օլունպ, օլ ճիւլտրտա պուլընան ճիւլմէ էլքօլիւլըլար տալի թէչիլքէտէ տիրէր: Չանկիպար Սուլթանը Ալմանիա 'ալէյնիտէ օլան խոստումէթ տուղուսընըն զէվալ պուլմասընա տէյին Ալմանիա թանկը ճիւլմայէսինէ գօնուլմը օլան արաղիլին իտարէսինի մուլադգաթ պիր սուրէթտէ տէրէօնտէ էյլէմիշ տիր:

—Միւլթթէլիտէ ի Ամէրիգանըն ճէնուպ թարաֆընտա գուհուր էթմիշ օլունպ տա թէլէսիւլ էթմէքտէ օլան սարը հիւճուլ 'իլլէթի էնալիլի օլ տէրէճէ տէնէթէ կիրիֆթար էթմիշ տիր քի, պալը չէնը էնալիսի քէնտի չէնրլէրինի միւլալլա՛ս տոնէմէր իլէ վէք սըղը պիր դարանթինա թանթընա դօմուլար, վէ 'իլլէթին հիւք սիւրաթիւլ մանալլէրտէն կէլէն հիւ պիր եօճուլը իլէրի ալմամագտա տըրլար: Նիւ Օրլէանստան կէչէն ճիւլմէ թրէնլէր տուրտուրըլըլար: Տէքաթէօր էնալիսինն սանքի քեաֆֆէսի ֆիւրար էյլէմիշ օլունպ, օրտա տանճաղ 450 քիմսէ գալմը տըր: Նաչլէլ 'ասքէր իլէ ինաթէ էտիլմիշ օլունպ, չէնրէ հիւ պիր քիմսէնին հաղալմա սընա միւլալլա՛ս տոնէմագտա տըր: Նաչլէլլիլտէն պիր աղ չիմալէ տիւլէն Լուիլլիլ նամ մանալտէ տանա նէճիպ պիր տուլղու հիւք սիւրաթիւլ տիր: անկէր 'իլլէթտէն գաշան ճիւլմէ մուհաճիլլէրի գապուլ էթմէք իչիւն չէնրին գալիուլարընը ալմը տըրլար: Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, մէմէքէթին ճէնուպ թարաֆընըն պալը մանալլէրինէ դրաղը էնմիշ տիր: դրաղընըն սարը հիւճուլ ճէրսուլարընը թէլէք էտէր պիր խասսիլէթի օլտըղընտան, պուլ խոստումտան օլան դօրղու աղալմը տըր:

—Աթիւնտան վիւրուտ էտէն պիր թէլէկրաֆ, չայանը իթիմատ մէնպալարտան տըլընան խապէրլէրէ իսթիւնտէն, Եոնտան Գըրալընըն իքիմսի մանտուլը փրէնս ճօրճըն Տիւք տը Շարթըրըն քէրիմէսի փրէնսէն Մարկարէթ իլէ նամղէտէնմիշ օլտըղընը պէյան էյլէմէքտէ տիր: Գօնթ տը փարիսին պիրտաթէրի օլան միւլալլալէն Տիւքիւն պէօլիւք քէրիմէսի Տանիմարգա Գրալընըն օլուն փրէնս վալտէմիլին զէվէսի տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճիլէ միւլաթէշարը Տատեան Յարուլթիւն էֆէնտիլէ իւլթպէ ի սաթիլէ ի վէղարէթ թէլէսի պուլընուլմը տըր: Միւլալլալէն սա՛ր պալը մէ՛մուլթիլթլէրէ Հիւքիւլթէ խըտմէթ էթմիլքտէն սօնկրա, պուլտան 14 սէնէ էլլէլ չիմտիլի մէ՛մուլթիլթլէն նապ օլունըպ, հալընը իւլ սէնէ իւլ ալ միւլաթէնա

թուլթուլարաղ պէր տէ՛ւում պուլ մէնստտէ պուլընտը: Յարուլթիւն ֆաշանըն եօրուլմաղ պիլմէղ զայրէթինէ, էն գարընը մէնէլէրի հալ էթմէք խոստումտա օլան նապիր իւլ էմալ գալիլլէթինէ, վէ 'աճալիպ գուլվէ ի զաքիլթիսինէ պաղարաղ ճիւլմէ զաղէթալար պիլ իթթիլթիպ միւլալլալէն քէնտիլթիլթիս պուլընըն իւլթպէ քեալմիլէն լայըղ օլտըղընը թտաթիլ էթմէքտէ տիրէր:

—Իսթանպուլըն կէվմի զաղէթալարընը վէրտիլի մալլիւլթա պաղըլաճաղ օլուն իսէ, իզմիտտէն էնկիւրիւլէ գատար եալիլաճաղ օլան չըմէնտըքէրին իսթիլաղը վէ իսթիլաղ մէնէլէսի պիլթմիշ տիր: Պուլ խոստումտա իլթիլա էտէն մուլալլէնտալէր պուլտան իքի կիւն աղալմ, Հիւքիւլթէ Սէնիլէլէ վէքէլէթէն պիրի Չիսիլ փաշա, վէ տիլէրի Յուկուր փաշա հաղարալը, վէ Տէօլէ պանդասը իլէ սա՛ր սէրմայէտարանա վէքէլէթ էտէն Մ. Գոսուլա թարաֆընտան իմալանմը տըրլար: Սօն տաղիլքտէ իսթիլաղըն 11/10 միլեօն Ինկիլլ լիւրտընա, հա՛նի 1,650,000 'Օմանը լիւրտընա իպաղընա դարար վէրիլմիշ տիր: Մուլալլէլէ մուլսէլիսնէ 400է պէտէլ 70 վէրլէնէնտէն, Հիւքիւլթէ 1,155,000 'Օմանը լիւրտընա ալպ, 1,650,000 'Օմանը լիւրտընա ալմըն սալլաճաղ տըր: Պուլ մէպաղ Հիւքիւլթէ թաղսիտ պէթաղսիտ օլարաղ իքի ալ դարաֆընտա վէրիլէնէ տիր: Մէքըլար պանդա պուլ իսթիլաղաղ պէտէլ հիւքտէ 5 ֆալիլի վէ հիւքտէ 2 քէս էլ մալլը 20 չէր լիւրալը թանկիլթ փիլաղայա չըղարաճաղ տըր, վէ քէս էլ մալլըն գուրսըն սէնէտէ իքի տէֆա, հա՛նի Մարտ 1/13 վէ Սեպ. 1/13տէ վուղուլ պուլաճաղ տըր:

Իսթիլաղ չուրուլթը չուրտան 'իպարէթ տիր. Ենէն չիլքէթ Հայտար ֆաշառան իպլիտէ գատար օլան իսթիլթը 6 միլեօն ֆրանկա տալթուլ, իսթիլթ քէնտիլլէրէ թէլլիւլ օլունտըղ անտէ պուլ մէպաղը թէ՛տիլէ էտէնէք տիր: Հիւքիւլթէ պուլ իսթիլթըն պէնէր քիլլաթթընըն սէնէլի 10,300 ֆրանկ կէրիւն հաղալթը օլաճաղընա քէֆալթէ թէլլէքտէ տիր: Ենկիւրիւլ իսթիլթը 4 սէնէտէ հաղալթաճաղ: պուլ իսթիլթըն տալիլ պէնէր քիլլաթթընըն սէնէլի 15,000 ֆրանկ կէրիւն հաղալթը օլաճաղընա Պալը Ալի քէֆալթէ էտիլ պուլտա թէ՛միլաթ հալիտէ իպլիտ, էթթօղըն, Բէթթան, վէ Ենկիւրիւլ աշտը կէօսթէրիլմիշ տիր: Շիլքէթ թէ՛միլաթ օլաղ իւղրէ խաղիլէն ի ճէլլէլէ 30,000 վրա վէրլիլ օլունպ, եօլու գօնթիլթ մուլթիլթէն հալիտառըղը հալտէ, պուլ մէպաղը զայպ էտէնէք տիր: Իպալ իսթիլթըն պէնէր քիլլաթթընըն ինչալթ մէպարիլթիլ լիւտաթ հիսսալ իւղրէ 150,000 ֆրանկ թէճալլուլ էթմէլէնէ թալմիլէն էտիլթէքտէ տիր: Իսթիլաղ 99 սէնէ իչիւն վէրլիլ օլունպ, իսթիլաղը ալմալարըն Ենկիւրիւլտէն էթթէլէ տալիլ իսթիլթը թէմիլտէ հաղալթը օլաճաղ տըր: հա՛նի սա՛ր հէր հանիլը պիր չիլքէթին գաղուլ էտէ պիլլէնէ չարթիլար մուլսէլիսնէ քէնտիլլէրէ կալիմաղ իսթիլթըն իսէ, իսթիլաղ քէնտիլլէրէ վէրլիլէք տիր:

—Սարար Սուլթընտէ Ինկիլլ վէ Մըրը 'ասքէլլէրինէ վէք չօղ սըղընթը վէրմէքտէ օլունպ, պէր տէ՛ւում կէնի կէնի իսթիլքեաթլար հալիմագտա տըրլար: Կէչէն հաֆթա գալալարըն պիրիստէն 300 հարտա մէսաֆէտէ օլան պիր մէվլիլտէ կէրլէնիլլէր, վէ հէր նէ գատար անկէր իւղէրինէ գալալարտան վէ պիր Ինկիլլ զըրլընտան պէր տէ՛ւում աթէլ էտիլթէքտէ օլաճաղընա իւղալլէն մէվլիլլէրինի մուհաֆաղա էյլէմիլլէր տիր: Բիլլալթէլէ կէօրէ, մէքըլար իսթիլքեաթլար Մէնտիլին 1,500, վէ էթրաֆ մանալլէրտէ տալիլ 4,000 'ասքէլլէ վար իմիշ: Իչլէր չիմալլէ գատար օլտըղընտան ֆէնա պիր հէլէթ քէնտէթմիշ տիր: Գալալար Մէնտիլ 'ասքէլլէրինէ գալալարըն ալմաղ գարարընտա օլտըղալընը պէյան էթմէքտէ տիրէր: չէօյլէ քիլ հէրտան պիր հիւճուլ օլունալ միւլալլէր տիր: Սուլթընին

իմտառընա պաշա պիր թապուր Մըրը 'ասքէլլէ իլէ սա՛ր պիր Ինկիլլ զըրլընը կէօնտէրլէնէք տիր:

—Պարօն Հիլը իլէ Պալը Ալի արասընտա էլ ան մուլալլաղտա օլան մէնէլլէնին թէսլլէնի իչիւն թարաֆէնտէն հաղէթալթա՛նի օլունտա Մ. ֆալի վէֆաթ էթմիշ օլտըղընտան, Պարօն չուտտէլլէրի թէլլիլ էթմիշ տիր: Ալմանիալը հաղիւ Մ. Սիմսոն, վէ Ալթիլիալը հաղիւ Մ. Շմէրլին: ֆագաթ Պալը Ալի պուլարըն հիւ պիրիլի գապուլ էթմէլլէ տիր: Լէլլէ Հէրալըն պէյանընա կէօրէ, Պալը Ալի պիր հաղէթալթա՛նի էլլէմէսինի եա Ալմանիալ, եա տա Ինկիլլէրտա հիւքիւլթիլթէ թէլլիլ էտէնէք իսթիլ:

—Կրան Տիւք Մէրքիօս վէ ֆօլ սօն տէֆա օլարաղ կէչէն ճիւլմա կիւնիւ էօլլէտէն սօնկրա Չալթը Շանանէնին հուղուրընա գապուլ օլունտըլար: վէ էթթէսի սապա՛ն վէք էթէն միւլալլալէլլալմանըն իւղալ օլտըղալըն Գօսթըօմա նամ վաթօր իսթանպուլ լիմանընտան հարէքէթ էյլէտիլ: վաթօր փաղար էթթէսի սապալը իզմիլէ կէթիլտի: Կրան Տիւքլէր օրտա գարալա չըղըպ, Եփեսոսըն խարապալարընը կէօրմէք իչիւն կիթիլլէր: Միւլալլալլէլլալմա իզմիլթէն Պէյրուլթ, Շալմա, Պապալէք խարապալարընա, վէ պալմէհու Եաֆա թարիլլէլ Երուսաղէմէ 'աղմէթ էտիլ, Չէյլթուլը տաղընտա միւլթէլլէֆա Րուսիա իմիլթալթօրիլալընը զիք ի ճէմիլլէնէն ինչա էտիլլէլ քիլլալէնին թալմա սիս ալիլինտէ հաղը պուլընաճաղար: Միւլալլալլէլլալմա օրտան տալի Մըրը կիթիլլէլլէր: իսթիլ հաղէթիլլէր անկէր իսթիլալ էթմէք իչիւն պալը պէօլիւք մէ՛մուլար թալիլ էյլէմիշ տիր: Կրան Տիւքլէր Մըրըտան 'տիլթէլլէրինտէ Աթիւնալիլիպ, Գրալ Եօրիլինին թէթիլլիլթին 25 ինճի սէնէլի չէնիլլինէ իլթիլաղ էտէնէքլէր:

—60-70 Մաճարիլթանը սէյալար իսթանպուլ զիլարէթ էթմէքտէ տիրէր: Պունլար արտընտա Մաճարիլթան ֆարալմէլթի ալալընտան օլան պիր զաթ իլէ Ալթիլթիա իմիլթալթօրըն էտիլթէլլէրինտէ պիրի պուլընաճաղա տըր: Շէնը Եմիլին Սուլթմանը իսթիլտէ անկէրէ պիր զիլալթէթ վէրմիշ, վէ Չալթը Շանանէ մէքըլար սէյալարըն իսթանպուլ օլան զիլարէթիլլէրինին միւլթիլ իմէրթէպէ իսթ կէչիլլիլթէսի իչիւն էվալիլ իմիլտալէ իլթա էյլէմիշ տիր: վէ պուլտա 'իլալլէլլէն պուլ սէյալ հիւրուհընըն մէնուլ ալալարընա նըլալար տալիլ վէրիլլէ տիր:

—Կէչէն ճիւլմա կիւնիւ ֆաթիլթ ինթիլթիլալը իչիւն էթմէլի միլլէթի մէճիլ իսթանպուլ Գուլ գալիւ քիլլալթիլտէ ինիլալտ էտիլ, մէճիլա Նար-Պէյ իսթէն արաղանըն նամղէլլէլի հաղընտա օլան իսթիլթիլալմէսինին գրա՛տըլլէ պաշալար: Ճագաթ միւլալլէլլէն թարաֆտարըն պուլ իսթիլթալը գապուլ էտէմէլլէլլէրինտէ իսթար էթմէքտէ իքէն, իքի քըրգա տոնէլլէրի արտընտա պէօլիւք պիր գարընըլըք չըղըպ: Բէ՛ն իսթիլալ տալիլ գարընըլըքն էօնիւ պընմալը իչիւն ինթիլալ մէսէլլալին իքի հաֆթա թէ՛լիլ էտիլլէլլէլի պէյանլէ մէճիլի գալալար:

—Սօֆիառան տընան պիր թէլլէկրաֆա կէօրէ, Սօֆիառա էլ ան Մաքէտօնիա մէսէլլէսինտէն պան էտէրէք Հիւքիւլթէ սըղընլլէ վէրմէքտէ օլունպ, չիմտի տէ Ալթիլթիալալ հիւճուլ էթմէքտէ իսթիլ: Դաղէթիլ մէքըլար Պիլթիլալ էթմիլ իսթիլալ մէսէլլալին քէնտիլ իսթիլթէլլէր էթմէլլէ իսթ, իսթիլալ Հիւքիւլթէ մէթ անը իրալթիլթի մուլալլէրինտէ սուստըրաճաղ տըր:

ԱՂՁԻԼԻՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ			
Մեղաւմէք 24/6, 1888			
Էս. ու. [գուլ. քէպլէ]	46 30	Բ. Տ. Եօլալմ. 46 25	
Թաթիլլէ ի Տիւք. Գալմ. 11 40		Իսթիլթ. Տալմ. 37 40	
ԱՂՁԻ ՖԻՅԱԹԸ, լիւր 0 մ. 100 զըլտան			
Մէճիլլէ	408 42	Փօլ	92 20
Մէթալլէ	404	Նաթիլթ	87 20
Պէլլէ	403 30	Գրիլլէ	51 20
Ալթիլլէ	403 20	Լիւր Ինկիլլ	410 30
Մանէթ գալմէ 8 53			

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼՍՈՒ
Ա. ՅԱՊԱ ՊՅՈՒՆԱՆ ՄԱԹԱՄԱՐԵՍԱ ՅԱՊ. ՕՂՈՒՄԸՇ ՏԵՐ
Ֆիմալմըլար Եօղալը Ամիլիպան խան

ՎԱՐՁ

Թոմաս Ա. Ն. ճեպագէն, Բապտիստական Եկեղեցի, Գորիս, 20. 28.

Ատէմէրին էլմէ, սօղադատ, չարչը-
տա սէօյլէտիքներէ չօգ սէօյլէր վար տըր
քի, անդերին մանասը վէ ֆա'իտէսի ազ վէ
պէլքի անդի պիւր կիւն տէվամ էտիպ, չա-
փուք ունուտուրուր: Անդէր մուհիմ պիւր
հաղիգաթը պէյան էթմէյէրէք չօգ քիմսէլէրէ
վէ հալ ու քէյֆիլէթէրէ ֆա'իտէլի օլմամադ-
լէ, ինտան ֆիքրինէ թէ'սիւր էթմէյ: Պէր
'աքս պա'ղը ատէմէր սէօյլէտիքներէ մուհիմ
սէօյլէրիլէ'նիլէ հէմմիսիլէրին ֆիքրէլէրին
վէ չօգ 'ապրալըն ինթիպաճաթընը պէյան
էթմէյէ գաթիւր օլմուշար տըր: Թոմասըն
պալատէ մէյքըլը սէօյլէրի պու մուհիմ
նէվմէն օլան սէօյլէրտէն տըր: Թոմաս
չալիլուլէրին ճէմ' օլաղլարը մանալտէ, է-
ֆէնտիտի քէնտիտի հուգուրընտա տուր-
աղը սըրտաւ Անա Բապտիստական վէ Ալլահըմ
տէմէսիլէ սէլամ վէրտի քի, պու իզրարը հէր
դէման ու մէքտանտա նիլէ նիլէ գաղլէրին
լիտանը օլմուշ տըր: Պու սէօյլէր Բրիտանոն
ուրուհիլէթին իզրարը տըր: Շալիլուլէրի-
նիս հաղաբընտա Նազարէթի Յիսուս աղթ
պիւր ինտան տէյլի խալ: Պիւր գաթ տէմիշ տիւր
քի, անդէր Մարիամըն օղլուրն կէօյլէրին
պաղը օրտաւ Ալլահըն օղլուրն կէօրտիւլէր:
Թոմաս էմիւնտէ տուրան էֆէնտիտին
Բապտիստական վէ Ալլահըմ տէլիլի կիպի, պիւր տէ
'աքսի գաթիւր ճէլիլի Ալլահըմը տէլիւ գաղլու
էտէրիլ:

Պիւր խառնէթէն Թոմասըն թաղի'աթ վէ
խալիլաւաթի իմանսըղըղընտան պախա էթմէ-
յիլ, անճագ չուրն պէյան էտէրիլ քի, պիւր
տաէմիս չիւպհէլէրին, դօրուլարընը վէ հիսս
էթմիլի միւսմանաթընը տէֆ' էթմէք իչիւն
Բրիտանոն շալիլէն կէօրիւնմէնի նէ պէօ-
յիւք շէյլէր ինքա էտէր: Ինտան գաղլի ի'թիւ-
րազ վէ չիւպհէլէր հուսուլէ կէթիլուլէ մէյ-
յալ օլաղլընտան, Մէսիհ պիւր տաէմէ կէօ-
րիւնտիլիւ վաղըթ պու մանիլէլէր հա աթի-
անսըղ քիւլէլիւլէր, հա տա կիւնէշ տօղ-
տուղընտա աթիւնսըղ գա'իլ օլաղլարը կի-
պի, Բրիտանոն հուրընտա պիւս պիւ-
թիւն կէօրիւնմէյ օլուրար: Պու 'էօմիտէ
չօգ իզլալ էտէնի գիւլիւլէր վէ մուհիլ ի
խալիլաւաթ մէյ'էլէլէրին գանաթիլալալ ճէ-
վաղլարը Բրիտանոն պուլուրուր: Օ գու-
հուր էթմիլի գէման իչպու չիւպհէ վէ մա-
նիլէլէր գա'իլ օլուր, ճան հէր շէյլի մաղլուպ
էտէն 'աչգ վէ մէսրուլէլէթի Բապտիստի
միւսաֆիլինէ Բապտիստական վէ Ալլահըմ տէլիւ
նիտա էտէր:

Թոմասըն էօրնէլինէ իմթիլալէն, Բրիտ-
տաւ մալիք օլմաղ խուսուսընտա պիւր ազ
աթիլիւնէլիմ' էթիլէլա, ինտան գաղլիլալէ մա-
լիք օլմաղ աղլուր փէք գուլիլիլի տիւր:
Ինտան քէնտի 'էօմիլիւնիւ իլը սէնէլէրինտէ
նէսնէլէրէ սահիլ օլմաղ աղլուրընը կէօթիլէ-
րիւ: Մ'սուլ չօճուգ օլմանաղլարընը քէն-
ալինէ խօշ կէօրիւնմէն շէյլէրի հանընա թօլի-
լաւաղա չաղլարընը ճիւլէթի, ճէպի հա օտու-
աղ պու կիպի նէսնէլէրէ տօլու օլուր: Պու-
լարա սալթ պաղմաղա գանաթիլ էթմէյիլ,
Պուլար պէնիմ տիւր, պէնիմ քէր տէմէյէ գա-
աթի օլմաղըն խալէր: Չօճուգ պէօյիւսիւք-
ճէ տախա ալա վէ գիլըլմէթ նէսնէլէրի էլէ
կէթիլմէք սէվաւաղընա աթիւլէր: Քէզալիք
պէօյիւմիւշ ատէմէրտէ պու աղլու փէք
գուլիլիլի տիւր: Մէսէլա պիւր ատէմ 'իւր
աթիլընտընա, տախա գիլալտէ 'իւր աթիլը-

մաղա չաղլըն: պիւր պաղաղաղ գէնիլիլէլէր-
ճէ կիւն պէ կիւն վէ սէնէ պէ սէնէ չարչըտա
չաղլընտընը ինթիլալալըն, էնճագ քէնտի
ալթիւն թօլաղլարընը աղաւընտա հաղիգաթէն
ֆաղիլ օլաղաղ վէֆաթ էտէր: Հէր հանիլ
թաղաֆա պաղաղա, պու աղլուտան թէլիլի
օլմանաղա, 'ալ էտա տէվամ ճէմ' էթմէք պա-
պընտա, ատէմէրին գանմէթ չէքալիլէրին
կէօրիւլէլ: Պու ճիւլէ իլէ պէրտալէր ա-
տէմէր էնէպա հատուր գաթիլարընտա օլան
գըլմէթիլէրինտէն պաղաղա աթիլէրի էլէ կէթիլ-
մէքտէ հիսս էլիլէտիլէրի սէֆա խալթը ի-
չիւն տալի մալիք օլմաղա չաղլընտըն: Պիւ-
թիւն 'էօմիլիւնիւ գէնիլիլէր ճէմ' էթմէյ սաթի
էթմիշ օլան գէնիլին պիւր քիմսէ պիւր տէֆա
լիլի իւլ գուրուշ ֆէրգ իչիւն ուղլու ուղա-
ալիլէ վաղաղընը էթմէքտէ խալ: Տօթիլարըն-
տան պիւրի տնա խալիլալէն, "Սէնիլ կիպի
գէնիլին պիւր գաթ քէնտի մաղընա պիւր գաղ
գուրուշ գաթիլ էթմէք իչիւն նէ' սէպէպտէն
պու գաթաղ աղլու էտէր," տէյիւ սո'ալ էթ-
ալիլիլտէ, գէնիլին ֆաղաթ թաղալիլէր օլան
քիմսէ «Մալիք օլմաղ սէֆաթ խալթը իչիւն»
տէյիւ ճէվաղ վէրտի:

Շու տա վար քի պու տիւնտաւա պիւր ա-
տէմ պիւր շէյլէ մալիք օլմաղ խալ, էն ալա
շէյլէ մալիք օլմաղ խաղլիլալէն տիւր: Պու
հալալէ նէ' շէյլէր էն ալա տըր սո'ալ մու-
հիմ պիւր սո'ալ տըր: Պու ալիւնտաւա նէս-
նէլէր աղաւընտա չօգ ֆէրգլէր մէվճուտ օլ-
աղլընտան, ֆէնա օլմաղալ էլի օլմաղալտան
թէֆիլիլ էտիլմէլի տիւր: Ալա ու ի'թաւա
պիւր քիմսէյէ վէրիլէլէք հաթիլաթ, էն ալա-
պընը ալ քէնտիլտան 'իպալէթ օլուր, պու
իլթիլալ պիւթիւն 'էօմիլիլիլ իչիւն ֆա'ի-
տէլի պիւր գանուր տըր: Պու ֆէրգլէր ճիւմանի
շէյլէր աղաւընտա հիւք միւրմէքտէ տիւր:
«Հէր վաղալան ալթիւն' հէր վաղաղ ճագ'
էլմա, գաղալ աղլէլէր' աղլէ տէյիլէր տիւր»
Պու խուսուսընտա աղաւմամաղ, վէ էնտա-
նըն գըլմէթիլէրինէ էնէպալիլէրինտէն աղլը-
մաղաւա տաէմէր նէ գաթաղ 'աղլի տիւրէր:
Անդէր ալա ու ի'թա էթմէքտէ տա'իլա քէն-
տի հալիլէրին իպաղընտ չաղլընտա տըր-
լար: Տախա ալա շէյլէր խուսուսընտա տալի
պու ֆէրգլէր մէվճուտ տըր: Հէր 'իլմէն
քէնտի մալիլաթ էթմէք 'աքսի տէրէլէ մու-
ֆիտա տէյիլ տիւր: Պա'ղը շէյլէրի պիլմէք պիւր
միւրտաղ սէֆա պալալ էտէ պիլիլ խալ տէ, պու
մալիլաթ հալաթ վէ ալիլիլին պէօյիւք մէ-
լամ ու մաղալէլիլի իչիւն փէք միւլֆիտ օլ-
մաղաղտան պաղաղա պէլիլ գաղաղը տըր:
Պու պաղալ 'աքսի իլթիլալ, հա'նի 'էն ալա-
պընը ալ' իլթիլալ միւնտալալ տիւր: Պու իլ-
թիլ մուհիլիլնէ պիւր քիմսէ էն էլի խօճա-
լար իլէ կէօրիւլմէլի, էն էլի քիթաղլարը օ-
ղլուաղլ, վէ էն ալա միլթաղալալ իլէ ֆիք-
րին տօլուրմաղ տըր: Վէ լաքին պաղաղ
պիւր նէվ' սէրիլէթ, հա'նի տիւրին չալիլալ-
թընտ, վէ հալաղա պիւր բուհա մալիք
օլմաղաղա 'իպալէթ օլան գիլըլմէթ պիւր սէր-
վէթ վար տըր: Պաղաղ պիւր քիմսէյէ նէ'
վէճիլէ մալիք օլա պիլիլիլ: Պիւր էսիլ թա-
ճիլիլին քէնտի էսիլիլնէ մալիք օլաղլը' կիպի
մի' խալ: ֆաղաթ պիւր տաէմին քէնտի ա-
ղաղ իրտալէթիլէ ալիլէր պիւր քիմսէյին ի-
թիլալաթ ուղլուտա քէնտի մալիլաթ վէ
մուհաղալէթիլին պիւր խաղաճ մաղաղմաւա
ֆէնտա էթմէպիլէ, օլ քիմսէ թաղալիլտան
թէմէլիլ օլմանաղ կիպի: Իչիլէ պու վէճի-
լէ պիւր չօճուգ քէնտի վալիլալիլին ալիլաթ,
մուհաղալէթ վէ իլթիլաղլարընա մալիք օլմաղ-
լա ալիլէրէ մալիք օլմաղ օլուր: Ելինէ պու
վէճիլէ պիւր տօթի սա'իլ պիւր տօթիլուտա

սահիլ օլուր: Պու խուսուստա տալիլ գըլ-
մէթիլիլ թէֆիլիլ օլմանաղ տըր: Պա'ղը
տօթիլաղլար պիւր շէյլէ հաղաղաղաղա պաղ-
աղ պիւս պիւթիւն գաղաղը տըրլար: Պէր
'աքս սա'իլ տօթիլաղլար տա վար տըր քի,
ճանըն Ալլահ թաղալիլտան ինտան օլմանը
հաղաղմէլարը տըրլար: Վէն ալապընը ալա
տէյիլ պաղաղալէ պիւր էթմիլիլիլ գանուրն
միւնտալէլիլ իչիլէ պուրտաւ իլինէ կէօրիւ-
լիւր: Շու տա պէյան օլմանաղ տըր քի, էն
գէնիլին քիմսէ էն չօգ մալա հա մալիլաթա
մալիք օլան քիմսէ տէյիլ, ֆաղաթ էն չօգ
վէ էն էլի թաղալիլալ տօթիլաղա մալիք
օլան տըր:

Պու ճիւլէ խուսուսընտ ֆիքրէլիլիլ
մուհիլմէ մէ'սէլէյէ, հա'նի ճանըն մալիք օլա
պիլիլէլէլ էն ալա շէյլ օլան Յիսուս մալիք օլ-
մաղ խալիլ միւ'էլէլինէ սէվիլ էտէլէլի իւմի-
ալիլալ իմ' Յիսուս, մաղաղա, 'իլմէն, պու
ֆանի տիւնտաւա վէ ալիլէթտէ պուլուտան
ճիւլէ շէյլէրտէն գիլալտէ պըլմէթիլ վէ աղլու
օլմանաղա չաղաղ տըր: էն գէնիլին քիմսէյէ
Անա մալիք օլմաղալ տըր: Նէ' մուլթու օլ ա-
տէմէ քի Նաղալէթիլ Յիսուս հաղաղմաւ ճան
ու կէօրիլալէն Բապտիստական վէ Ալլահըմ
պիլիլ: Թոմաս պէօյլէ տէյլէ պիլալիլտան
խուսուսի պիւր մա'նտաւա աղաղաղ գէնիլին ի-
ալ: Պէլքի կէհուտիլէտէ վաթի' աղաղալիլ, էմ-
վալ, հալաղա տօթիլարըն օղ խալիլալտէ, պու
սոն պէյան էթմիլիլիլ մա'նտաւա գաղաղմէթիլ
վէ մուհաղալէթիլ պիւր գաթ, հա'նի էֆէնտի-
միլ Յիսուս անըն խալ: Թոմաս Ալլահընը
քէնտի տէրուլինէ գաղաղ էթմիլ օլաղլըն-
տան, չօգ պէօյիւք սէրիլէլէ մալիք խալ: Մէր-
գուլ Բապտիստական վէ Ալլահըմ տէյիլ էթմիլիլ
իզրարընը, քէնտի մուհաղալէթիլին տիւր վէ
մուհաղալէթիլ պիւր չալաղա մէլաղլաթ օլաղ-
լընը պէյան էթմիլ: Իման իլէ Անա Եսիլընը,
Անա գուլիլէթիլ իլթիլաղա իլէ "աղլըն": Անըն
լիմանը պիւր նէսնէյէ տէյիլ, ֆաղաթ պիւր գա-
լիլա խալ:

Վէ Թոմասըն գիլաղլէթ էտէն պու գաթ'
նէ' գաթաղ բահիլմ վէ հաղաղմէլէթիլ գա-
աթիլ տիւր: Պու Բրիտանոն բուհէն պիւր ֆիքր
վէ մուհաղալէթիլ պիւր էլիլէք մէվճուտ ի-
ալ: Պու գաթ 'ալէմին սահիլ օլաղլընտան,
միլիլաղաղա լուհաղըն հէֆիլ ու հիմայէ է-
ալալ, հիսսաղաղ մալիլաղալընը սէվէր խալ
խալ տէ, պու ճիւլէլ իլէ պէրաղլէր չիւպհէտէ
օլան պիւր չալիլալինէ պիլէ թէնէլիլ էտիլ,
քէնտիլին թալը ու մուհաղալէթիլ անըն հա-
լինէ ուղաղաղըն հաղալէ, 'աճա'իլ պիւր հու-
ղուրն գիլաղլէ գաղաղընը գա'իլ օլաղլըն կի-
պի, Թոմասըն գաղաղլին մալիլ էլիլէրինտէ
գաղաղ չիւպհէլէրի տէֆ' էլիլալ: Սա'իլ ա-
տէմէլին մալիք օլմաղաղ աղլու էթմիլիլէրի
կիպի, Թոմաս տալիլ մալիք օլմաղ աղլու-
նը քէնտի տէրուլինտէ հիսս էթմիլիլտէ,
սա'իլըլէրին 'աղաղա օլաղաղ էն ալա շէյլէրէ
աղլու, վէ պուլաղըն Բրիտանոն պուլըն-
աղլընը գանն էտէրէք, պու Բապտիստական
լիման վէ 'աչգ իլէ գաղաղլին գաղաղ էթմիլ:
Քէզալիլ պիւր պօյալ պիւր փուլթա, հալաղա
պիլիլմ մալ ֆէլիլիլալտէ օլան հա մալիլաթ պիւր
գուլիլէթ տէյիլ, իլա աղլ սահիլիլ վէ 'իսա-
լէթիլ պիւր գաթ Բապտիստական վէ Ալլահընը
տէյիլ չաղլընընը: Իչիլէ պէօյլէ պիւր գաթըն
էվաթիլ ճէլիլէլի հուղուրընտա մաղաղ օ-
լաղաղ Անա թէվաղալ էտէրիլ:

Իման ալիլալ էտէլիլ Թոմաս քէնտի
տօթիլընտան աղլընընը օլուր տա անա գա-
լիլաղլընտա մէսրուր օլան տալէմ կիպի
օլաղաղա պաղաղ, Բրիտանոն պիւր իլէ-
լաղաղա մաղաղմաղա գաղաղ էլիլալ: Թոմ-

մասնին էօնիւնտէ տուրան պու զաթըն էլէ-
րինտէ մըլարըն էսէրլէրի մէվճուտ օլուալ
պու էսէրլէրի էլէմ, էղլիյէթ վէ էօլիւմ իշա-
րէթլէրի օլուդըլարընտան, ինսանլարըն կիւ-
նահլարըն իշիւն զաթլ օլուան զաթըն իճրա
էթտիյի պիր քէֆարէթի կէօսթէրլէրի իտի:
Պուլտան մա'տա թուլմաս պու զաթըն պիր
սէրտար սըֆէթիյէ գապուլ էլէտի: Պու զաթ
պիւթիւն ճիհանըն ըէ'իսի օլուդընտան, Անա
հիւրմէթ վէ իթա'աթ էտիլմէլի տիր: Բրիս-
տոսըն թուլմասըն իւղէրինէ օլան հիւքիւմէ-
թի մէրգուլմըն պու իգըրարըլէ սապիթ օլ-
տու: Թուլմաս օլ սա'աթտա Բրիստոսա եէնի
պիր սաաաղաթլէ թէսլիմ օլտու: Օ քէնտի
նէֆարէնի Բրիստոսըն էմրի թահթընա գօյուլ,
Անըն իրատէթիւնի պիր գանուէն մաղամընտա
լիթիլիսաղ էլէտիլիյնտէն, Բապլում վէ Ալլա-
հըմ տէմէք անըն ինտիւնտէ պէօյիւք մա'նա-
լարըն հալի իտի: Թուլմաս պու թէսլիմիյէթ
իգըրարըն հիւ պիր վաղըթ կէրի ալմատը: Պու
սէօղիւն քէնտիլիւն պիւթիւն սօնկրաքի 'էօմ-
րիւ իւղէրինէ թէ'սիրի վար իտի: Բիւլայէթէ
նաղարէն, Թուլմաս թէսլիւր ի պէշարէթ իշիւն
Եէհուալիյէթի թէքք էթտիլքտէն սօնկրա'աղը-
պէթ հա 'Աճէմիսթմնտա հա տա Հիւտիւ-
թմնտա Յիսուսըն մուհապպէթիւնէ տա'իր
էթտիյի չէհատէթիւնի քէնտի էօլիւմիւ իլէ
թաստըգ էլէմիլ տիր:

Իշթէ, էյ տօսթլար, պիղ պուէնա, հա'նի 'ա-
լիւմ վէ րահիւմ օլան Բրիստոս իլէ սըգը պիր
'ալաղատա պուլոււնմաղա տա'վէթ օլոււմընը:
Խէլաւս հալընըգ պուլաւտա պուլոււնը: Պու
տիյանէթիւն իւս էլ էսասը տըր: Խէլաւս օլմադ
իսթէյէն հէր ճան թուլմաս կիպի Բրիստոսը
քէնտի գալպիւնէ գապուլ էլէտիլի տիր: Բապ-
պա' իման, 'աշղ վէ միւտալէմէթլէ հալիւլմալը
տըր: Պիր տէֆ'ա Իրլանտալը պիր չօճուղա,
'Խէլաւս էտէն իման նէ' տիր" տէյիւ սու'ալ
օլոււնտըգտա, մէղքիւր չօճուղ "Բրիստոսա
հիւրէքտէն հալընմաղ տըր" տէյիւ ճէվապ
վէրտի: Պու' հաղիւթալէն կիւղէլ պիր ճէվապ
իտի: Իմանը քէլամ իլէ պէյան էթմէք կիւճ
իսէ տէ, Ալլահը վէ սաաաղաթը սէվէն ճան
իմանըն նէ օլուդընը չօղ էյի անկար: Ա-
տէմէրէ պէյան օլոււնաճաղ էն մուհիւմ ֆիքը
չու, հա'նի պիր աաէմիլն խէլաւս իշիւն պիր
քիլիսէյէ փարա վէրմէք, հա քիլիսէ տէֆթէ-
րինտէ մուգալլէտ պուլոււնմաղ, վէ հա րու-
հանի մէճիւլէրէ տէվամ էթմէք քիֆայէթ

էթմէյիպ, Բրիստոս իլէ տիրի, սըգը վէ տէ-
վամի պիր 'ալաղատա պուլոււնմաղ լաղըմ տըր:
Յիսուսա թանըլ օլմայան պիր քիմսէ Ալլա-
հըն հուղուրընտա տուրամաղ: Բրիստոսըն
Աբրահամ, Իսահակ վէ Յակոբըն Ալլահը վէ
հալաւս պիր քիմսէնին գօմշուսընըն հա վա-
լիտէյիլին խէլաւսըն օլմասը, մէրգուլմ
քիմսէյի խէլաւս էթմէք: Ամմա Յիսուսա մալիք
օլան ճան նէ' գէնկիւն վէ նէ' մուլթը տըր:
Պու ալիւնհատա նամա'լիւմ վարիսէրէ պէքլէ-
յէն տէվլէթ ու իգալալար վար տըր: Պա'ղէն
պու կիպի մալլէր պիր չօղ սէնէլէր մէթրուք
պիր հալալէ գալըլար: 'Աճէպա պու հալ տիւն-
հատա ֆուգարա պուլոււնմաղընտա'ն մը
իլէրի կէլիյօր: Խայր, պուլըն սէպէպի ան-
ճաղ փէք աղ քիմսէլէրին պու կիպի սէրվէթ-
լէրէ քէնտի հաղըլարընը իսպալթ էտէ պիլմէ-
լէրի տիր: Փաղաթ պաշղա պիր սէրվէթ վար
տըր քի, պիւթիւն տիւնհանըն մալիւնտէն տա-
հա զըյմէթլի օլուպ, հալընըգ Բրիստոսա
պուլոււնը: Սէվիլիւլու տօսթլար, սիղ Բրիս-
տոսըն քէֆարէթիլէ պու սէրվէթէ օլան հաղ-
ընըգը իսպալթ էտէ պիլիւրսիլի: Բրիստոսա
Բապլում վէ Ալլահըմ տէյէ պիլլէն պիր քիմսէ,
'Էմիլալ ու էմիլալ օլուդընտան գէնկիւն իմ,"
տէյիւ իֆթիլիսար էտէն պիր մէլիքտէն տահա
գէնկիւն տիր:

Էյ սիղ քի Բրիստոսըն սընըգ, վէ Բրիստոս
սիլլին տիր, Անա տահա էքսիք տէյիլ, տահա
ղլապտէ մալիք օլոււնը: Էյ հաղիւլ իրիս-
թիյան օլանլար, սիղ Բրիստոսա լայըգ տէյիլ
իսէնիւք, անը կիւճէնտիրի իսէնիւք, Անը քեա-
միլէն անկալալմաղտանըգ պիլլէ, Օ սիլլին տիր:
Իշթէ պուլաւտա էն գարանըգ վէ տէրտի
սա'աթլարտա ինսանա թէսէլլի պալիւլ էտէն
պիր ֆիքը, հա'նի Բրիստոս պէնիւմ տիր ֆիք-
րի մէվճուտ տըր: Օ սանա սէնիւն անկալա-
մայաճաղըն սուրէթտէ մուհամէլէ էթմէ պի-
լէ, հիւ պիր շէյ անընլէ սէնիւն արանը պու-
մաղա սէպէպ օլմասըն: Յիսուս 'աղըպէթ
քէնտիլի վէ քէնտի հօլարընը սանա պէյան
էտէճէք տիր: Օ սանա քէրիմանէ մուհամէլէ-
տէ պուլոււնաճաղ տըր: Օ սէնիւն իլէ պէրա-
պէր օլաճաղ տըր: Սէն սանա սաաղըգ գալ, "ա-
պէք էսլ: Ատէմէրլին պիղ զաթ թանըտըլարը
ղաթա սաաղըգ գալմաղ թէսալլուր ու ար-
ղուսը, անլէրէ նէ' գաաար միւ'էսսիր օլոււլ
տըր: Պու կիպի շալիսի մա'լիւմաթ իւղէրի-
նէ միւ'էսսէն օլան պիր սաաաղաթ' պէօյիւք

Նաիօլէօնա քէնտի 'աաքէրլէրի թարաֆըն-
տան իպրաղ օլոււնտու: Պու մէշուր Իմիէրա-
թօր հաղընտա "Անըն 'աաքէրլէրինին ճիւմ-
լէսի անը սէվլէրլէր իտի: պուլըն միալի վու-
գու' պուլմամըլ տըր: 'Աաքէրլէր անըն ուղ-
ընա հէր շէյի էթմէյէ հաղըր իտիլէր," տէ-
նիլմիլ տիր: Պու խուսուս Նաիօլէօնըն քէն-
տի թէվապիլ իլէ սըգը 'ալաղատա պուլըն-
մասընտան իլէրի կէլալի: Միւշարիլէյի փիյա-
տէ պիր 'աաքէրէ Լէֆէճ "Օնէօր նամ իմթիյաղ
նիշանընը քէնտի էլիյէ վէրմէք 'ատէթիւնտէ
իտի: Անըն օրտուսընտա պուլոււնտան տալուլ-
ճը պիլլէ, օ պէօյիւք գօմանտան հաղընտա
Պէնիւմ տիր տէյէ պիլլիլ իտի: Բրիստոսըն պի-
ղիմէ սըգը պիր 'ալաղատա պուլոււնմասընտան
տըր քի պիղ անա սաաղըգ գալմաղա չալընը-
ըգ: Շիւպէ, միւմանա'աթ վէ իղլալար տ-
րաաղնտա պիլլէ Անա սաաղըգ գալալմ: Հա-
լը հալաթմըգտա, էօլիւմ վաղթմըգտա վէ
էպէտիլիք 'աալարընտա Անա սաաղըգ գալա-
լմ: Լալէթթէ, պու կիպի իլահի պիր 'ալա-
ղա պու 'էօմրտէն սօնկրա տալի պաղի գա-
լաճաղ տըր: Վաղթըլէ տիւտար պիր գաաղն
վար իտի քի թամի քէնտի Խէլաւսընտան
հուղուրընտա տըր կիպի հալաաղընտան,
վէֆաթընտան սօնկրա մէրգուլմէ հաղընտա
"Արղատալընը տէյիլ, ֆաղաթ վաթանընը
թէպալիլ էթտի" տէնիլմիլ տիր:

Էքիլ տէնիլէն թուլմասըն էպէտիլիլին վէ
Ալլահըն հուղուրընըն քէմալը ճէլալիւնտէ
աուրտընըն զանն էտէ պիլիլիլի: Արթըգ ա-
նըն շիւպէ վէ միւշքիւլաթը հօգ տըր: Ար-
թըգ ֆէհմիլ վէ իմանըգ տէյիլ տիր: Ար-
թըգ փարմաղըն էֆէնտիլինին էլլէրինտէքի
մըլարըն էսէրլէրինէգօմաղընը թալէպ էթ-
մէք: Պիր վաղըթ ինանմաղտա գալպի զալիլ
օլուալ շիմտի հէր շէյէ իման էթմէսիլլէ օ մի-
սիլլիւ շիւպէ պէյան էտէն պիր-սէօղ-սէօյէ-
տիլի իշիւն փէք միւլթէ'էսսիր օլուդըն միւհ-
թէմէլ տիր: Փաղաթ պէր'աքս թուլմասըն սէօյ-
լէտիլլէրինին իշիւնտէ պիր սէօղ, հա'նի իւղէ-
րինտէ հարա նիշանլարը օլան տիւնհանըն Խէ-
լաւսընտա հուղուրընտա տուրտընը սըրաաա
Անա "Բապլում վէ Ալլահըմ" տէյիւ նիտա
էթտիլի սէօղ վար տըր քի, քէնտի տէրուհի
հիսսիյաթընըն վէ պիւթիւն 'աալարըն թէճ-
րիպէսիլին պիր զըմը օլուդըն ճիհէթլէ, ան-
տէն տօլայը փէլիման օլմասը իճապ էթմէք: